

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni račun štev. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: Cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Vzplamtel je ogenj!

Zagoreli so v soboto zvečer kresovi po gričih, hribih in gorah Slovenije. Simboli, znamenja so bili. Oznanjali so tisti silni ogenj, ki je pred 20 leti vzplamtel v duši našega naroda. Zanetila ga je majniška deklaracija slovenskih, hrvatskih in srbskih poslancev, izrečena v dunajskem parlamentu. Pred 20 leti niso smeli goreti kresovi po naši domovini. Tuje-rodna oblast jih ni dovolila. Ni pa mogla prepovedati in preprečiti tistega notranjega ognja, ki je vžžarel v vsakem pravem slovenskem srcu. To je bila ljubezen do slovenskega naroda in do rodne zemlje. Ta ljubezen je pred svetovno javnostjo uveljavila zahtevo:

»Prost mora biti, prost moj rod,
na svoji zemlji svoj gospod!«

Jugoslovanu ne sme več gospodovati in veleovati tujec. Gospodar mora biti na lastni zemlji. Zato morajo na tej zemlji pasti upravni in državni mejniki, vpostaviti se mora samostojna državna tvorba.

Ta ogenj se ni dal več pogasiti. Gorel je in palil naprej, dokler ni na pogorišču starih državnih tvorb vzniknila nova državna oblika: država svobodnih Jugoslovancev. Ta ogenj ni nastal šele takrat, ko je svetovna vojna razpalila vse človeške strasti. Takrat je le z vso silo buknil na dan. Je pa to star ogenj, ki je že gorel v srcih naših prednikov, ko so se naselili v sedanji naši domovini. Vzljubili so te lepe kraje, v potu svojega obraza obdelovali zemljo ter jo s krvjo branili. Da bi jo obranili in ohranili slovenskim potomcem, so si ustvarili lastno državo: karantansko slovensko kneževino. Njen postanek je podprla zveza Slovencev s severnimi Slovani. Naši predniki niso bili tako slabi politiki, kot so naši gosposki in kmečki JNSarji, ki venomer tiščijo v ospredje vprašanje o narodnem edinstvu. Knez Valuk s svojimi starimi Slovenci ni postavil vprašanja: »Smo li Slovenci iste krvi kot severni Slovani?« Severni slovenski brat pod vodstvom kralja Sama je ponujal bratsko roko, slovenski brat je to roko pograbil in krepko stisnil. Tako sta postala svobodna in močna oba. Močna slovanska država je dala samostojni slovenski državi ne sicer postanek, vendar pa obstanek ter jo tako okrepila, da je ohranila svojo neodvisnost preko sto let.

Pred 1120 leti se je odigral — žalibog v obliki žaloigre — prvi jugoslovanski državni pokret. Njegova duša je bil hrvatski knez Ljudevit Posavski, ki mu je bil sedež v okolici Siska. Hotel je svoj narod osvoboditi nemško-frankovske nadoblasti.

Obrnil se je na Slovence, naj se mu pridružijo. Tudi tokrat niso naši predniki vprašali Ljudeviteve odposlanke: »Ali smo mi iste krvi kot vi, isti narod z vami?« Južni brat jim je nudil zavezniško roko in Slovenci so jo bratsko stisnili. Zgrabili so za orožje ter se hrabro vojskovali zoper frankovske vojske. Tudi Srbi so obljubili in nudili Ljudevitu svojo pomoč. Bila je to prva državna zveza južnih Slovanov, nekak zametek jugoslovanske države. Prvi jugoslovanski državni pokret se je ponesrečil. Naši predniki so izgubili svoje narodne kneze in svojo samostojnost, prišli so pod oblast nemških prefektov, grofov in uradnikov. Šele konec evropske katastrofe, svetovne vojne, je prinesel realizacijo (ostvarjenje) večstoletnih jugoslovanskih stremeljenj.

Tako izkazuje slovenska zgodovina kot edino pravo in rešilno misel ono idejo, ki je na njej utemeljena majniška deklaracija: Zedinjenje. Sloga gradi hišo: tako pravijo naši srbski bratje. Sloga južnih Slovanov je zgradila našo jugoslovansko državo ter jo bo tudi vzdržala. Vez pa je ljubezen. Ljubezen do slovenstva in jugo-

slovanstva je rodila majniško deklaracijo. Ob njej je ta ljubezen vzplamtela, da se je plamen videl po Evropi. Deklaracijski plamen je objel vse Slovence brez razlike strankarske pripadnosti. Ob deklaracijski dvajsetletnici je ta žar v našem ljudstvu ostal nezmanjšan. Nedeljske proslave so to dejansko izpričale. JNS s svojimi priveski je kazala hladnost. Ne škodi nič, je tako majhen procent, da ne more vplivati na življenjsko toploto slovenskega narodnega organizma. JNS s tem — morda nehote — demonstrira, da tudi leta 1917, njeni liberalni predniki med našim ljudstvom niso ničesar bistvenega doprinesli do velikega plamena, ki je zajel ves narod. Tako ti ljudje sami sebi odrejaajo tisto malo važno ulogo, ki so jo igrali ter jo igrajo med našim narodom. Naše ljudstvo pa je dvajsetletnico majniške deklaracije obhajalo v polni zavesti, da je povse izpolnilo dolžnost jugoslovanske bratske ljubezni in vzajemnosti. Nadeja pa se in nujno pričakuje, da bo tudi druga bistvena ideja majniške deklaracije, misel demokracije, resnične in učinkovite ljudske samouprave čimprej oživetvorjena, ker brez nje ni pravega ljudskega zadovoljstva.

V NAŠI DRŽAVI

Knez namestnik Pavle v Parizu. Poročali smo, kako se je mudil knez namestnik Pavle s svojo soprogo in z ožjim spremstvom v Londonu ob priliki kronanja angleškega kralja Jurija VI. in je imel več važnih političnih razgovorov z angleškimi, francoskimi ter drugimi odličnimi državniki. Na povratku iz Londona se je knez odzval povabilu predsednika francoske republike Lebruna in se je pripeljal 26. maja s svojim spremstvom v Pariz. V Parizu je imel knez daljši razgovor s prezidentom Lebrunom, pri katerem je ostal na obedu in se je sestal tudi s predsednikom francoske vlade Blumom.

Naš vojni minister na Čehoslovaškem. Naš vojni minister general Marič je obiskal Čehoslovaško in je bil sprejet od predsednika republike dr. Edvarda Beneša. Vojnega ministra so povabili na ogled znamenitih Škodovih tovarn za izdelovanje orožja v Plznu.

Izobraženci v Zagrebu in Belgradu rešujejo hrvaško vprašanje. V javnost sta prodrli v zadnjem času dva načrta glede rešitve hrvaškega vprašanja, katera sta bila izdelana od izobražencev v Zagrebu in Belgradu. Zagrebški načrt predvideva

pet banovin. Glede narodnosti čiste bi bile: Slovenija, Hrvatska in Srbija z Makedonijo ter Črno goro. Mešane narodnosti bi bili: Vojvodina ter Bosna s Hercegovino. Po tej rešitvi bi bila cela Dalmacija hrvaška. — Belgrajski načrt sporazuma se bistveno ne razlikuje od zagrebškega. Belgrajski izobraženci so se izrekli za priključitev Vojvodine k srbski banovini. Oba načrta sta v glavnem pametna, sprejemljiva — a žalibog je proti enemu kot drugemu voditelj Hrvatov dr. Maček.

V DRUGIH DRŽAVAH

Društvo narodov zaseda. Zasedanje Društva narodov je pričelo v Ženevi 24. maja. Prva javna seja sveta Društva narodov se je vršila 26. maja in se je udeležilo 50 delegatov. Za predsednika je bil izvoljen turški zunanji minister Ruždi Aras. Pod njegovim predsedstvom je pričela razprava za sprejem Egipta v Društvo narodov in je bila zaključena s poimenskim glasovanjem, pri katerem je glasovalo 47 odposlancev, da se dovoli Egiptu vstop v Društvo narodov. — Neguš je naslovil 26. maja na tajništvo Društva narodov brzojavko, v kateri sporoča, da se abesinsko odposlanstvo tega zasedanja ne bo udeležilo, pač pa se izreka abesinski cesar z veseljem za sprejem Egipta v ženevsko ustanovo. — Najvažnejša točka na tokratnem zasedanju pa bi naj bilo posredovanje za zaključek španske morije.

Španska rdeča vlada v Valenciji je zbrala v tako zvani »Beli knjigi« vse podatke in dokaze, kako nudita Nemčija ter Italija nacionalističnemu generalu Francu vsestransko podporo in sta soodgovorni za uničenje nekaterih znamenitih baskijskih mest. Kot posredovalka v krvavih španskih zadevah se že dalje časa trudi Anglija, da bi pripravila oba vojskujoča se tabora do premirja. V posredovalni vlogi nastopa Angleška tudi v Ženevi s ciljem: Nemčija in Italija naj odpokličeta s španskih bojišč svoje prostovoljce. Celotna pomirjevalna prizadevanja Angležev in Društva narodov, da bi prišlo v Španiji do obustavitve prelivanja krvi, je uničil general Franco, ki je naročil, da se mu Baski na severu podvržejo v 24 urah, sicer bo začel na suhem in iz zraka odločilno bitko za osvojitve baskijske prestolice Bilbao.

Oborožitev Madjarske na pohodu. Kakor znano, je obiskal Budimpešto italijanski kraljevi par in so se vršile ob tej priliki v madjarski prestolici velike vojaške parade, katere je z navdušenjem pozdravljalo krog 300.000 gledalcev. Italijanski kraljevi dvojici, inozemstvu in domačemu narodu so Madjari pokazali, da so že vsestransko oboroženi. Sedaj gre samo še za to, da doseže Madjarska pri velesilah in Mali zvezi pristanek na enakopravnost glede oborožitve. Najbrž Madjari v tem oziru pri drugih državah ne bodo naleteli na odpor. Po priznanju oboroževalne enakopravnosti namerava Madjarska urediti svoje razmerje do sosedov in predvsem do držav Male zveze.

Kraljevske pravice madjarskega kraljevega namestnika. Madjarska vlada bo predložila parlamentu načrt zakona, po katerem bo dobil regent Horthy kraljeve pravice. Horthy bo postal madjarski nekronani kralj in bo delil s parlamentom zakonodajno oblast. Za bodoče bo podpisal vsak zakon, ki bo izglasovan v zbornici in kot vladar ne bo imel nikake politične in ne kazenske odgovornosti.

Hitlerjevske demonstracije v Avstriji. Avstrijski hitlerjevci uporabijo vsako priliko za demonstracije, s katerimi hočejo javno dokazati, kako so v premoči in zahtevajo priključitev Avstrije k Nemčiji. Posebno dobrodošle so Hitlerjevimi avstrijskim pristašem razne večje športne prireditve. Za burne narodnosocialistične manifestacije so služile rokometne tekme med nemškim in avstrijskim moštvom na dunajskem stadionu 23. maja. Razprodanih je bilo 42.000 vstopnic. Ker je oblast znala vnaprej za hitlerjanske nakane, je poslala na igrišče 4000 članov domovinske fronte in je rezervirala za civilno in uniformirano policijo 5000 sedežev. Pri vkorakanju nemškega moštva v stadion je prišlo do demonstracij hitlerjancev, ki so začeli mahati s kratkimi zastavicami s kljukastim križem ter prepevati iz polnih grl hitlerjevsko nacionalno himno iz najmanj 30.000 grl. Iz vzklikov in krikov so se razvili dejanski spopadi. Policija je morala nastopiti z motoriziranimi oddelki, da je razpodila hitlerjanske in domovinske pretepače. Aretiranih je bilo par sto ljudi. Avstrijska oblast je poučena, da nameravajo hitlerjanci nadaljevati z demonstracijami tudi po drugih mestih ter povzročati nemire.

Smrt znamenitega čehoslovaškega politika. V starosti 77 let je preminul v Prahi dr. Karl Kramář, znameniti čehoslovaški državnik, predsednik glavnega odbora stranke narodnega edinstva, katere je bila ustanovljena iz demokratske stranke in iz sorodnih skupin. Pod Avstrijo je bil podpredsednik dunajskega parlamenta. Med svetovno vojno je bil takoj aretiran ter obsojen na smrt. Rajni cesar Karl ga je pomilostil. Po končani vojni je vodil čehoslovaško odposlanstvo na mirovni konferenci v Parizu. Bil je prvi ministrski predsednik mlade Čehoslovaške eno leto, nakar se je umaknil v politični pokoj. Najbolj ga je bolela pogodba Čehoslovaške s sovjetsko Rusijo. Imel je Rusinjo za ženo, katere je posedala obširna posestva na Krimskem polotoku. Rajni je mnogo napisal o politični in gospodarski osamosvojitvi Čehoslovaške.

Otvoritev svetovne razstave v Parizu. Predsednik francoske republike Lebrun je 24. maja otvoril v Parizu svetovno razstavo umetnosti in tehnike. K otvoritvi, katere se udeležuje 44 držav, je bilo povabljenih 5000 gostov.

Ostavka angleške vlade. Ministrski predsednik Stanley Baldwin je prisostvoval 27. maja popoldne zadnjič kot šef vlade seji spodnje zbornice, ne da bi se bil posebej poslovil od parlamenta. Dne 28. maja se je podal predpoldne h kralju v slovesno avdienco in mu je izročil odstop vlade. Kralj je odlikoval Baldwinu za najvišjim redom in mu je podelil plemiški naslov grofa v onem okraju, katerega je zastopal Baldwin v parlamentu kot poslanec konservativne stranke celih 30 let.

Nova angleška vlada. Dogovorno z Baldwinom je kralj poveril sestavo nove vlade dosedanjemu finančnemu ministru Nevillu Chamberlainu, ki je kmalu končal posvetovanja in je kralj podpisal listo novih ministrov. Ministrski predsednik: Neville Chamberlain (dosedaj finančni minister), finance: sir John Simon (doslej notranji minister), zunanje zadeve: Anthony Eden, mornarica: Duff Cooper (doslej vojni minister), vojska: Hoare Belisham (doslej prometni minister). Drugi ministri so ostale skoraj iste osebnosti, kakor so bile v prejšnji vladi z zunanjim ministrom vred ali pa so zamenjali resore. Veliko spremembo v novi vladi predstavlja imenovanje Hoareja, dosedanjega mornariškega ministra, za notranjega. To imenovanje znači ostrejšo smer v notranji politiki. Po svoji sestavi se nova vlada ne razlikuje od prejšnje in ne predstavlja

spremembe režima, ker sloni še naprej na tako zvani nacionalni koaliciji. Nova vlada se je predstavila zbornici 31. maja.

Izid parlamentarnih volitev na Holandskem. Na Holandskem so se vršile 26. in 27. maja parlamentarne volitve, katerih se je udeležilo 20 strank. Izid za glavne stranke je naslednji: katoliška državna stranka 31 (leta 1933 28), socialni demokrati 23 (22), stranka sedanjega ministrskega predsednika dr. Coljina 17 (14), krščanska unija 8 (10), liberalci 4 (7), liberalna svobodna zveza 6 (6), komunisti 2 (5), protestanti 2 (3), krščanski demokrati 2 (1), narodni socialisti 4 (0). Po volitvah je predložil ministrski predsednik Coljin ostavko celotne vlade. Kraljica je pooblastila staro vlado, da vodi posle do sestave nove vlade.

Vedno bolj nevzdržne razmere v sovjetski Rusiji. Diktator Rusije Stalin še ne prestando čisti z aretacijami, s streljanjem in z upokojitvami ter z izgoni v Sibirijo. Posebne preglavice povzroča Stalinu rdeča armada, ki je baje preplavljena s trockisti, katerih pa ne kličejo na posredovanje sovjetskega vrhovnega maršala Vorosilova pred sodišča, ampak jim narekujejo upokožitev ter jih izganjajo v Sibirijo. Upokojen je predvsem bivši šef generalnega štaba maršal Tuhačevski in 5000 častnikov. Ta družba bo radi očitnega ji trockizma pregnana v Sibirijo. Pač pa sta bila aretirana Alknis, poveljnik letalstva, in Lavrov, načelnik generalnega štaba rdeče vojske. — Bivši vrhovni predstojnik sovjetske čeke, zaprti žid Jagoda, je hotel napraviti v moskovskem zaporu samomor. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer ne sme nikogar sprejeti. Samomorilni poskus Jagode je velika tajnost Stalinove okolice, katere se boji, da ne bi izpovedal aretirani pri javni obravnavi za vodstvo komunistov neugodne stvari. — Tajna policija je izključila v zadnjem času iz komunistične stranke 50.000 oseb, ki so osumljene trockizma in bodo morale v prognanstvo. Med izgnanimi in postreljenimi komunisti je precej inozemcev. — Sovjetska vlada je sklenila petletko, med katero hoče porušiti še zadnje cerkve. V Gorkem (Nižnji Novgorod), Kijevu, Odesi itd. so porušili pred kratkim več cerkva in samostanov, od katerih so mnogi iz 15. stoletja in so predstavljali veliko umetniško vrednost. Med rušenjem škofovske cerkve v Gorkem je prišlo do eksplozije dinamita, katere je porušila 26 sosednih hiš, ubila 70 ljudi, mnogo pa težje in lažje ranila.

Sijajne proslave majniške deklaracije.

Zadnjo soboto zvečer in v nedeljo je bila vsa Slovenija v znamenju veličastnih proslav 20 letnice majniške deklaracije. V sobotni noči so povsod plameneli ter žareli kresovi, vršile so se bakljade in slavnostne akademije, na katerih so proslavljali govorniki delo dr. Korošca in rajnega dr. Kreka za zedinjenje Jugoslovanov.

Deklaracijske proslave v Ljubljani se je udeležil sam dr. Korošec, ki je imel na številne zbrane v dvorani »Uniona« pomenljiv govor. Spominjal se je veličastne manifestacije pred 20 leti v Ljubljani, ko so mu izročile slovenske žene nad 200.000 podpisov za deklaracijo. Zahvalil se je v

toplih besedah vsem onim borcem, ki so največ pripomogli, da je prišla majniška deklaracija v kri in meso našega naroda in je postala njegova last.

Med temi možmi prednjači sivolasi nadpastir dr. A. B. Jeglič.

Da se je širila deklaracijska misel z veliko silo po jugu, gre predvsem velika zasluga zagrebškemu nadškofu dr. Bauerju in rajnemu škofu dr. Mahničju.

Za večne čase pa je zvezano z majniško deklaracijo ime nepozabnega dr. J. Ev. Kreka.

Ob koncu je pozval naš voditelj vse Slo-

vence in Slovenke za skupen, svetel in visok cilj, da posvete vse svoje sile za srečo, blagostanje in napredek slovenskega naroda v skupni domovini!

Slične proslave kakor v Ljubljani so se vršile v Mariboru, Celju, Ptuj in skoro

po vseh župnijah lepe Slovenije, ki je po preteku 20 let na prisrčen način tudi na zunan dokazala dr. Korošcu, da mu je iz dna duše hvaležna za njegovo delo osvoboditve in zedinjenja z brati Hrvati in Srbi.

PO SVETU KATOLIŠKEM

Cerkev brez moči in brez prava. Nemškemu narodnemu socializmu ni po godu, ako se v inozemstvu razsvetljujejo razmere, ki sedaj vladajo v Nemčiji. Nedavno je kardinal Mundelein v Chicagu (v Zedinjenih državah Severne Amerike) v govoru, ki ga je imel 500 duhovnikov, osvetlil in obsodil postopanje nemške vlade proti katoliški Cerkvi. Rekel je med drugim: »Gonjo proti katoliški Cerkvi je zlonamerno organiziral nepošteni propagandni minister Göbbels na način, ki spominja na javno goljufijo. Svoje dni se je nemška vlada bridko pritoževala nad propagando, ki je Nemčijo med svetovno vojno črnila po širnem svetu in je nemškemu narodu očitala najbolj surova grozodejstva. Nemška vlada uporablja sedaj iste metode proti katoliški Cerkvi — po navodilih svojega propagandnega ministra, ki je sam katoličan — in objavlja poročila o nemoralnih grozotah, ki da so se dogajale po katoliških redovniških ustanovah, v primeru s katerimi je bila medvojna propaganda proti Nemčiji podobna le pravljam za male otroke. Nikdar poprej Cerkev v Nemčiji še ni bila tako brez vsake moči, kot je danes. Danes Cerkev nima nobene besede. Kadar škofje govorijo, njihov glas takoj utone v še močnejšem šundru nemške propagande. Prišel je čas, ko bo treba v obrambo katoliške Cerkve v Nemčiji seči po protiukrepih. Vsa katoliška Cerkev se mora dvigniti k protiudaru proti takšni zahrbtni in zlohotni propagandi.« Govor ameriškega kardinala kajpada narodnosocialističnim kolovodjem ni všeč, kakor so tudi z neugodjem sprejeli interpelacijo poslanca grofa Szechenya v madjarskem parlamentu o preganjanju katoliške Cerkve v Nemčiji. Bolj primerno bi bilo, da bi obsodba kulturnega sveta bila nemškim narodnim socialistom povod in pobuda, da opustijo svoje sovražno stališče do katoličanov, zlasti do katoliških duhovnikov. Tega pa ne storijo, marveč nadaljujejo s preganjanji. Te dni je iz Nemčije prodrla vest o preganjanju stolnega župnika Krausa v mestu Eichstädt. Kraus se je udeležil svetovne vojne kot častnik ter se je tako odlikoval s svojo hrabrostjo, da ima pet visokih odlikovanj. V cerkvenem govoru je nastopil proti sramotnemu duhovščine in hujskanju zoper cerkev in duhovnike. Rekel je: »Niso zažgane cerkve, pa tudi ni smrt in preganjanje tako težko in bridko, kakor je častikraja, kateri smo duhovniki dnevno izpostavljeni. Tako daleč je že prišlo, da otroci s prstom kažejo na nas, starci pa tajno šepetajo: Ta je tudi eden izmed njih!« Radi teh besed ga je kot kaznen izgon iz mesta. Škof pa je župnika Krausa pozval, da ne sme mesta zapustiti. Istega dne je škof imel v stolni cerkvi govor pred pet tisoči vernikov. Zahteval je, da mora oblast izgon preklicati. Vsi

navzoči so škofove besede potrdili z glasnim ploskanjem in odobravanjem. Po pridigi je stolni župnik Kraus izpostavil zakrament sv. Rešnjega Telesa, ki je ostal izpostavljen vso noč. Množice so ostale v cerkvi in molile. Zunaj cerkve je stala policija in žandarmerija z nalogom, da prepreči vse javne manifestacije za škofa in stolnega župnika. Tako verno ljudstvo brani svoje duhovnike, ki jih preganja fašistična objestnost in zlobnost.

Duhovnik — oče ljudstva. Leta 1857 se je skupina 294 siromašnih Tirolcev izselila v Južno Ameriko ter se naselila v državi Peru. V peruanskih pragozdovih jim je bilo od vlade odkazano bivališče. Obljube, ki jim jih je dala država, se niso uresničile. Zdaj tu, zdaj tam so izseljenci z velikanskim naporom krčili gozdove, da bi dobili prostorišče za obdelovanje zemlje. Šele čez dve leti so dobili stalne deleže zemlje. Velikanskim naporom je kmalu podleglo 124 ljudi. Tudi ostali bi bili podlegli obupnim naporom, da jih ni tolažil on, ki je šel z njimi iz Tirolske, župnik Egg. Ni jim bil samo dušni pastir, bil jim je tudi zdravnik, stavbenik, mizar in vobče pravi oče. Brez njega bi bili izseljenci telesno in narodno propadli. Ko se je župnik Egg postaral, mu je prišel iz Evrope na pomoč duhovnik Schafferer. Čez deset let je stari župnik Egg umrl. Schafferer je deloval med svojimi nemškimi rojaki 42 let. V pragozdovih je z njimi in med njimi prebival, odrezan od kulturnega sveta, živeč samo za dušni in

telesni blagor svojih rojakov, katerim je ohranil vero in narodnost. Nedavno je tudi on umrl. Na pokopališču sredi nekdanjega pragozda sta dva groba, ki v njih počivata drug ob drugem župnika Egg in Schafferer. In na ta dva groba padajo obilne solze iz oči 600 osirotelih župljanov, ki plakajo za njima, ki sta jim bila najboljša očeta ter sta jim ohranila dve najdragocenejši, od prednikov podedovani svetinji: katoliško vero in materno besedo.

Družine z velikim številom otrok. V Čehoslovaški je okoli 300 družin, ki imajo po 15 otrok. Od teh družin je 164 na Slovaškem, 137 na Češkem, druge pa na Moravskem in v podkarpatski Rusiji. Družin z 10 otroki je na Čehoslovaškem preko 2000, in od teh 900 na Slovaškem. Te številke dokazujejo, da je na Čehoslovaškem Slovaška najbolj bogata z visokim številom otrok. In Slovenija?

NOVICE

Osebnosti.

G. črešnjevski župnik 60 letnik. V Črešnjevcu pri Slov. Bistrici je obhajal 60 letnico tamošnji g. župnik Lojze Zamuda. Vrlemu dušnemu pastirju naše častitke!

Volitev novega načelstva cestnega odbora v Mariboru. Dne 26. maja se je vršila na seji okrajnega cestnega odbora v Mariboru ob navzočnosti 17 članov volitev novega načelstva. Za načelnika je bil izvoljen s 16 glasovi mariborski podžupan Franjo Žebot, za I. podnačelnika pa tudi s 16 glasovi dosedanji načelnik, mariborski župan dr. Juvan. Drugi podnačelnik za sodni okraj Sv. Lenart v Slov. goricah je dekan Fr. Gomilšek, drugi podnačelnik za okraj Slov. Bistrica je zdravnik dr. Jernej Černež, drugi podnačelnik za sodni okraj Maribor pa je župan Avgust Jaunik iz Limbuša.

Okrajni načelnik v Konjicah g. Matija Malešič je na lastno prošnjo premeščen v Logatec. Na njegovo mesto pride okrajni načelnik iz Logatca. G. načelnik Malešič si je v kratki dobi svojega službovanja v Konjicah pridobil simpatije vsega prebivalstva. Po težkih in nevzdržnih razmerah, ki jih je ustvaril prejšnji nasilni režim tudi v Konjicah, je uvedel g. Malešič

red in spoštovanje zakonov v svoj urad in poslovanje v okraju.

Poročila sta se 24. maja v Svečini pri Mariboru g. Anderlič Franc, posestnik v Slatini, z gđco Pavlo Kren, hčerko svečinskega župana in vinogradnika g. Alojzija Kren. Priči sta bila mariborski podžupan g. Žebot in g. Franc Kren iz Jarenine. Novoporočencema obilo sreče!

Nesreče.

Prometna nesreča zahtevala smrtno žrtev. Na Telovo krog treh popoldne se je zgodila blizu grada Viltuš pred Selnico ob Dravi huda nesreča trčenja avtomobila s kolesom. Veleposestnik grof Zabeo se je peljal z avtomobilom od Sv. Lovrenca na Pohorju proti Mariboru. Za Selnico je dohitel pri Viltušu Hermana Hostnikar, 42 letnega monterja falske elektrarne, ki se je peljal na kolesu s svojo 11 letno hčerko v smeri proti Mariboru. Hostnikar je bil namenjen v Kamnico, kjer je hotel naprositi bratovo ženo, da bi bila birmanska botra njegovi hčerki. Na omenjenem mestu se je zaletel avto v kolo s tako silo, da je poglaj sunek Hostnikarja na stran in je obležal pri priči mrtev. Deklica je dobila poškodbe na glavi, po rokah in nogah. Koj so poklicali reševalni oddelek iz Maribora, kateri je prepeljal otroka v mariborsko bolnišnico. Na kraj nesreče se je podala iz Maribora sodna komisija, da je ugotovila dejanski stan. Smrtno ponesre-

80 letnico je obhajal 31. maja sv. oče Pij XI.

čnega Hostnikarja so prenesli v mrtvašnico pokopališča v Selnici, kjer je bilo truplo razteleseno.

Splavar utonil. V Bezeni pri Rušah je utonil v Dravi pri napravljanju splava Konrad Soveršnik, 33 letni delavec-splavar, ki zapušča ženo z nepreskrbljenimi otroci.

Železniška nesreča brez človeških žrtev. Med postajama Sv. Lovrenc in Pragersko se je na tovornem vlaku iz Madjarske zadnjo soboto zvečer zlomila os in je iztiril. Ta vagon je potegnil s seboj še šest drugih in so se vsi prevrnili ter razbili. Z drznim skokom si je rešil življenje zavirač. Proga je bila 100 m na dolgo razdrta in se je vršil v nedeljo dopoldne potniški promet s prestopanjem. Tir je bil v nedeljo krog poldne zopet popravljen. Materialna škoda je precejšnja.

Usodepoln padec s kolesa. Karl Mavrin, pekovski pomočnik, je padel v Celju tako nesrečno s kolesa, da mu je počila lobanja in so se mu pretresli možgani. V globoko nezavestnem stanju so ga oddali v celjsko bolnišnico.

Smrtno povožena 26 letna kmečka hči. Iz Ljubljane proti Žalcu so se pripeljali zadnjo sredo 26. maja štirje tujci na dveh motornih kolesih. Namenjeni so bili v Budimpešto in na Norveško. Drugo kolo je vodil Amerikanec John Harry Wikam, zadaj je sedel Norvežan Olaf Holvig. Tik pred Žalcem je zavil Wikam na levo, ker

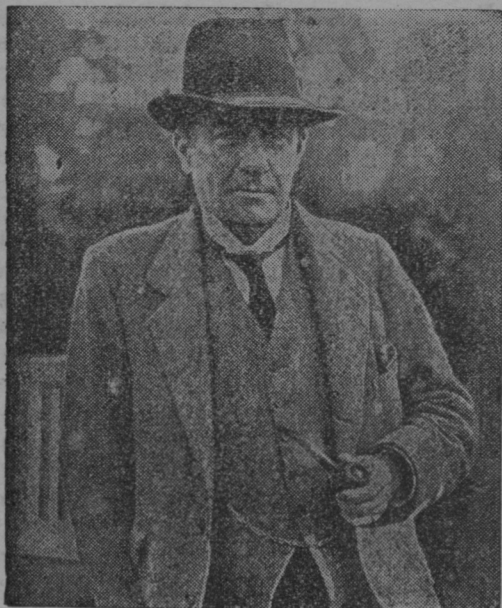

Najnovejša slika italijanske kraljice Helene, katera je bila pred kratkim po preteku 30 let prvič fotografirana.

je bila na desni strani ceste skupina ciganskih medvedarjev. Ko je pripeljal do odcepa pešpoti proti Gotovljam, se je pojavila pred njim Marija Kuder, 26 letna kmečka hči iz Vrbja pri Žalcu. Kuder je preslišala signal motociklista, ker je gle-

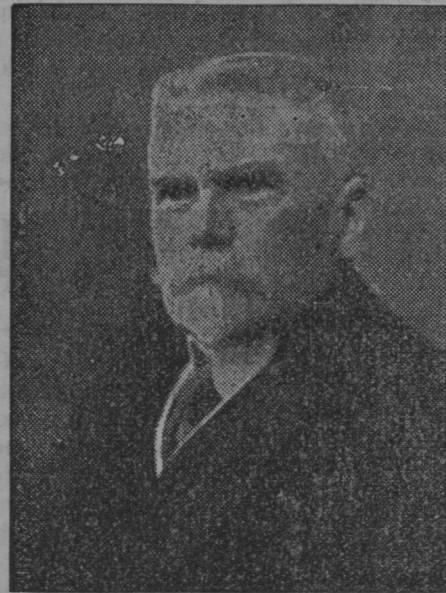
Albanski kralj Zogu, kateri je zadnje dni zatrl v svoji deželi vstajo.

Angleški ministrski predsednik Baldwin je odstopil po kronanju kralja Jurija VI.

John Rockefeller umrl. Na sliki vidimo najbogatejšega ameriškega petrolejskega kralja, ki držal v naročju pranečaka. Rockefeller je dočakal 98 let.

† znameniti čehoslovaški politik dr. K. Kramář.

dala medvede, Amerikanec ni mogel več zaustaviti motocikla in je podrl Kudrovo. Deklina si je pri padcu prebila lobanjo in pretresla možgane. Sama je še vstala, si oprala roke pri vodnjaku in se podala k žalskemu zdravniku dr. Ločniškarju, ki je odredil prevoz v bolnišnico. Poškodovana se je onesvestila v avtomobilu in je na Telovo podlegla poškodbam v bolnišnici.

Huda poškodba pri 8 m globokem padcu. Franc Klavs, 32 letni krojaški pomočnik iz Veternika pri Boštajnu, je padel v Leskovcu pri Rimskih Toplicah 8 m globoko s skale. Pri padcu si je hudo poškodoval prsni koš ter obe roki. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico.

Nesreča vsled splašenega konja. Na Gaštejškem klancu pri Kranju se je zgodila na Telovo huda nesreča. Masterlov voz iz Stražišča je vsled splašenega konja zadel ob skale na cesti, katero prekopavajo, in je padel na železniški nasip pod klancem. Na vozu so bili poleg hlapca učitelj g. Rant s soprogo, hčerko in štiriletnim sinom, katerega so peljali na postajo, da bi ga spravili v bolnišnico. Pri padcu so dobili vsi hude poškodbe, razun Rantovega sinčka, ki je ostal nepoškodovan, ker ga je držal oče v naročju.

Pastir pičen od modrasa. Desetletni Ivan Meden iz Bezuljaka pri Begunjah nad Cerknico na Notranjskem je pasel živino. Na pašniku je stopila krava na modrasa, ki se je razdražen zvil v klopčič, se vrge! kvišku, priletel je pastirju na roko in ga

Indalecio Prieto, novi vojni minister rdeče španske vlade v Valenciji.

je pičil. Fantek je hitro po piku začel bruhati ter omedlevati in so ga spravili v nezavestnem stanju k zdravniku v Cerknico. Zdravnik ga je hitro cepil proti kačjemu piku in ga je odpravil v bolnišnico, kjer so mu oteili življenje. Fantek se ima zahvaliti za življenje domačim, ki so se zavedali resnosti položaja in so poiskali hitro zdravniško pomoč.

Razne požarne nesreče. Na Pekerski cesti 8 pri Mariboru je zgorelo v noči radi podtaknjene ognja posestniku Oniču gospodarsko poslopje. Gasilci iz Studencev so preprečili, da ni zavzela požarna nesreča večji obseg. — V Drašencih na Dravskem polju se je pojavil rdeči petelin na gospodarskem poslopju posestnika N. Osenjaka in je preletel tudi na sosedno poslopje posestnika Kirbiša. Skupna škoda znaša 20.000 Din. — V Apačah pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je povzročil ogenj posestniku Mariču 30.000 Din škode. — V Regerči vasi na Dolenjskem je pogorela hiša železničarja Bruneka. Ogenj je presenetil družino sredi noči in si je komaj rešila skozi okno golo življenje v spodnjih oblekah. S hišo vred je pogorelo vse, kar je bilo v njej. — Strela je udarila v hišo konjača v Brezulah pri Račah in jo je vpepelila do tal. — Na Janževem vrhu v Dravski dolini je požigal sin posestnice Amalije Kaiser na kup zložene lesne odpadke. Ogenj je zaneslo na žago, ki je do tal pogorela in ima lastnica 25.000 Din škode. — Na ljubljanskem Barju je dne 25. maja krog 11 v noči izbruhnil podtaknjen ogenj v kozolcu dvojniku, ki je last Jožeta Tonija s Hauptmance 38. V kozolcu naložena krma je zgorela, preden so pribreželi gasilci, ki so preprečili, da se kozolec ni sesul. Škoda znaša 10.000 Din. — Med nevihto je udarila strela v gospodarsko poslopje posestnika Alojzija Praunsbergerja v Brezulah pri Račah in ga je užgala. Škoda znaša 40.000 Din. —

Ali si že obnovil naročnino?

Jezik, ki izumira
Čilski listi so naslovili pred kratkim poziv na oblasti in znanstvenike, da bi v zadnjem trenutku rešili jezik patagonskih domačinov popolnega izumretja. — Patagonija je najbolj južni konec Južne Amerike, ki ga je odkril leta 1519 Magalhaes. Le malo belokožcev živi tam. Prebivalstvo sestoji povečini iz prvotnih domačinov, ki se preživljajo z živinorejo. Umljivo bi bilo, če bi njih jezik izumiral zato, ker bi bil pretežak. Resnica pa je nasprotna. Ta jezik je menda najpreprostejši na svetu in obsega vsega skupaj kakšnih sto izrazov, ki se tvorijo zelo enostavno. Baš zavoljo svojega revnega besednega zaklada pa menda

Grofov jagar.

Povest iz domačih hribov.

»Mmmm, Marjeta!« je zabrundal mežnar in ustavil zgovorno ženo.

»Ljuba teta, saj ne pojdem za na večno, le za nekaj časa, morda le za prav kratek čas,« je dejala dekle. »Morda me še hoteli ne bodo; poskusila bi pa le rada. Če mi bo treba, imam pa tam tudi dobre znanke, ki me ne bodo kar tako pustili: strica Gašparja in teto Barbo.«

»Uh, Barba ni za nič, Barba je tako utisnjena; tej je sami kdo potreben, da ji pred noge postilja,« se je vnemala mežnarica.

»Marjeta!« je zdaj planil Gašpar pokonci; »to pa ne, da bi ti tako obirala mojo spoštovano in ljubljeno žensko polovico! Kurje oči ima vsak človek; potlej pa ni treba s coklami po njih hoditi, ampak jih je treba lepo rahlo namazati pa obezati.«

»Čenče — same čenče!« je dejal mežnar nevoljno. Potem se je resnobno obrnil k nečakinji:

»Ti torej hočeš poskusiti, Veronika? Ali nikar ne misli, da je tako lahko! Bo treba mnogo potrpljenja in dobre volje.«

»Pa korajže tudi,« je pristavil Gašpar. »Vse to ima Veronika, in mlada je tudi in pridna in lepa. To kaj velja pri Cenci.«

Razne novice.

PONOVNA PODRAŽITEV OEN PAPIRJU IN KARTONU

Dne 20. maja 1937 so se ponovno zvišale cene papirju in kartonu za 10% od dosedanjih cen. To je že četrto zvišanje v kratki dobi od januarja pa do danes in znašajo ta štiri zvišanja cen skupaj 26%. Poleg tega je uvedena od 1. aprila 1937 skupna banovinska trošarina 15 par na vsak kilogram papirja, kar je posebno občutljivo pri težjih papirjih in kartonih. To ponovno, naglo zvišanje cen je nastalo vsled ponovne podražitve sirovin, posebno celuloze, za izdelavo papirja in kartonov, na kar smo že svoječasno opozorili v časopisu.

Ko sporočamo javnosti to zvišanje cen papirju, moramo obenem poudariti in opozoriti, da so vsled tega tudi tiskarska podjetja prisiljena zvišati cene vsem tiskarskim izdelkom za razlike v ceni papirja.

Povišanje cen papirja je splošen, svetoven pojav in ni pričakovati, da bi se razmere v doglednem času izboljšale. Tiskarska podjetja so vsled tega prisiljena dajati samo neobvezne ponudbe, ki se v slučaju ponovne podražitve papirja razmerno zvišajo. Društvo tiskarjev v Sloveniji.

»Kmetški list« v službi krivoverstva. V službi resnice ta list nikdar ni bil. Saj je že po svojem nazivu lažnjiv. Ni namreč kmetški, marveč gosposki, služeč tisti laži-svobodomiselni gospodi, ki hoče po hrbtu slovenskega kmeta splezati kvišku. Še manj kot kmetški, služi katoliški misli. Proti njej je vprav sovražno razpeložen. To kaže med drugim s svojim zavzemanjem za tako zvano starokatoliško cerkev. Ta cerkev je namreč prav tako malo katoliška, kakor je on kmetški. Nastala je namreč nekako pred 60 leti med Nemci, ki so odrekli papežu pokorščino. To krivoversko cerkev »Kmetški list« podpira s prijaznim poročanjem o njej. Tako med drugim v zadnji številki (26. maja

1937) piše: »Starokatoliška cerkev želi vrniti ljudem duševni mir.« Ali more odpad od katoliške Cerkve v krivoverstvo dati človeku mir? Laž, zmota in zabloda ne more človeka nikdar v resnici umiriti. Kvečjemu mu za nekaj časa uspava vest, s tem pa samo razširi in poglobi brezdnost, v katero človek leze in iz katerega ni več rešitve. In s takšno krivo vero, kot ljulko zasejano od nemških laži-svobodomislovcev in odpadlih duhovnikov, hoče »Kmetški list« slovenskega kmeta duševno osrečiti?!

14.000.000 Din za javna dela v Sloveniji. Letošnje leto bo izdala naša banovina 14 milijonov dinarjev iz svojih sredstev za javna dela. Banovinski fond za javna dela znaša za letošnja javna dela deset milijonov Din. Od te vsote odpade na ceste 5.300.000 Din, za vodna dela 2.400.000, za uravnava hudournikov 1.400.000 Din in za merjenja ter napravo načrtov 900 tisoč dinarjev. Iz bednostnega sklada je letos na razpolago 3.580.000 Din. Od vsote bo šla polovica za popravilo občinskih cest, četrtnina za vodna dela, precej za hudournike in 300.000 Din za izboljšanje travnikov.

Proračun okrajnega cestnega odbora v Mariboru je ministrstvo in banska uprava odobrila. Žal so letos zopet zmanjšali postavko za gramozanje cest za 20%. Lani je znašalo zmanjšanje na gramozu okoli 15%. To vedno prikrajšavanje postavke za gramoz ima žal že svoje zle posledice. Niti jesenskega, niti spomladanskega gramoz se ne more dati dovolj na ceste in zato iste propadajo. Prejšnje najlepše okrajne ceste, n. pr. proti Sv. Lenartu, proti dupleškemu mostu, proti Svečini, proti Rušam itd. postajajo jamaste. Ni dobro, da se daje količina gramoz na vse ceste v banovini po nekem ključu. V naših industrijskih in prometnih krajih se ceste mnogo bolj rabijo, kakor pa kje v hribovitih okrajih. Žal pa se meri količina gramoz po enem skupnem merilu. Iz proračuna je izpadla tudi važna nova cesta Sv. Lenart—Sv. Benedikt in znižan

Ne da bi se kaj zmenil za Gašparja, je mežnar nadaljeval:

»Nekaj si zapomni, Veronika! Če se lotiš, moraš tudi vzdržati. Zbežati mi ne smeš.«

»Ujec, tega bi me bilo sram. Slab je vojak, ki puško v koruzo vrže in zbeži.«

»In predvsem na to glej, da spraviš Cenco k spovedi!«

»Zaradi tega tudi največ grem. Rešiti hočem ubogo ženo — pa jo bom!«

»Počasi pa potrpežljivo!« se je vtaknil Gašpar v besedo.

»To že vem, da ji ne smem kar tako v nos treščiti... Zdaj pa, ujec, povejte mi, ali vam je prav, da prevzamem?«

»Da! Pojdi v božjem imenu! Bog ti pomagaj in angeli naj te varujejo!«

Tedaj je zavpila mežnarica:

»Aleš, očuh si, pravi očuh! Ali nisi vzel otroka za svojega? Ali nisi obečal, da boš skrbel zanjo za dušo in za telo? Zdaj pa jo goniš v nesrečo. Ali se ti nič ne smili? Nikoli je ne bova več videla. Na stare dni bova sama in zapuščena.«

Veronika je naglo stopila k njej, jo prijala za roko in ji rekla krotko in ljubo:

»Teta, rada vas imam. Pa zdaj morate tudi vi pritrditi in mi dati, da storim dobro in pomagam ubogi bolnici. Saj spet pridem, morda prav kmalu; ne en dan vaju ne bom pozabila, vas in ujca, in

Za sv. birmo —

molitvenike in rožnivence v knjigarni Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in v Ptuj. —

Kupujte katoliške molitvenike v katoliških knjigarnah.

je kredit za preložitve ceste v Dravski dolini.

Delo na državni cesti državna meja—Št. Ilj—Maribor lepo napreduje. S prvimi deli je tvrdka Nassimbeni že prišla do bližine železniške postaje Cirknica. Noč in dan vozijo kamen iz državnega kamnoloma v Reki pri Hočah. Vožnje oskrbuje tvrdka Lininger iz Maribora, a drobljenje kamna je prevzela tvrdka Šešerko iz Sv. Jurija.

Neznan utopljenec. Nasproti Loki pri Zidanem mostu pri Čotovi krčmi so potegnili iz Save delavci, zaposleni z lovljenjem premoga, neznanega utopljenca. Prepeljali so ga v mrtvašnico v Radeče. Utopljenec je star kakih 40 let. Na desni roki ima tetoviran rudarski znak, nad njim žensko glavo, na levi pa črke BAB. Razven okroglega ogledalca niso našli pri njem ničesar, kar bi kazalo na njegovo osebnost.

Važno za posetnike ljubljanskega velesejma! Ako si pri postajni blagajni nabavite za ceno 2 Din rumeno železniško izkaznico ter celo vozno karto in potem pri prihodu na velesejem pustite rumeno izkaznico potrditi, se z isto vozno karto lahko zastopjete vrnete domov. Ta vozna olajšava bo v veljavi: za potovanje v Ljubljano od 31. maja do 14. junija, za povratek od 5. do 19. junija vključno. Na parobrodih jugoslovanskih parobrodarskih družb velja popust sestoječ v tem, da se s karto nižjega razreda lahko peljete v višjem razredu: za potovanje v Ljubljano od 20. maja do 14. junija, na povratku od 5. do 20. junija.

Kadar žena potuje... Neka gospodinja, ki je morala na svojem potovanju prenočiti v malem hotelu podeželskega mesta, pride zjutraj na zajtrk ter omeni lastniku hotela: »Škoda, da kvartite vaše perilo s slabim milom.« Gostilničar jo začudeno pogleda, gospa pa nadaljuje: »To se takoj občuti po vonju prevleke za blazine, rjuh in sploh vsega perila. Pa tudi brez ozira na ta

neprijetni duh: s slabim milom si boste popolnoma pokvarili svoje perilo. Za pranje bi morali uporabljati samo dobro jedrnatilo, kakor je pristno Schichtovo milo Jelen! Tedaj bo perilo lepo in trpežno in bo imelo prijeten, zdrav vonj! Za namakanje perila ne pozabite žensko hvalo.«

Obžalovanja vredni slučaj.

Nezaslišano bogoskrunstvo in vlom v cerkev. V noči na 29. maj je bilo v Št. Petru pri Mariboru od neznancev vlomljeno v tamošnjo župno cerkev. Vlomilci so se najbrž zvečer pustili zakleniti v cerkev. Vlom je bil izvršen v tabernakelj, iz katerega so vzeli dva medeninasta in s srebrom prevlečena keliha in iz iste snovi posode za sv. olje. Pod glavnim oltarjem so razbili relikvijar sv. Faustina, kjer so iskali zamaž dragocenosti. Ciborij in monštranco so pustili. Pač pa so pojedli iz ciborija 180 posvečenih hostij, v kelihe so si nalivali mašno vino in pili. Denarna škoda znaša 4500 Din. Komisija je mnenja, da sta bila na delu dva lopovska brezbožneža, za katerima se vršijo z vneto poizvedbo.

Hitro v rokah pravice. V noči je bilo vlomljeno v Mariboru v Vetrinjski ulici v skladišče starinarja Pukla. Vlomilec je odnesel raznih predmetov za 2000 Din, a se ni dolgo veselil posesti ukradenega blaga. Policija je naglo ugotovila, da je umoril 22 letni Franc Danko, ki je moral v zapor.

Že zopet goljuf na delu. Že parkrat smo poročali, kako so podeželski ljudje nasledili raznim sleparjem, ki se izdajajo za odposlance državne oblasti in na ta način izsiljujejo od obubožanih kmetov zadnje pare. K posestnici Julijani Mlaker v Razvanju pri Mariboru se je priklatil zadnje dni kakih 30 let star goljuf, ki je trdil, da je davčni uradnik in išče ponarejene kovanice. Na zahtevo je preplašena Mlakerjeva lopovu pokazala vso svojo denarno gotovino v znesku 450 Din. Goljuf je ženski pokazani denar zaplenil s pripombo,

naj pride ponj naslednji dan k mariborski carinarnici. Posestnica je šele drugi dan spoznala, da je nasledla drznemu sleparju.

Dolgo časa iskan ponarejevalec prijet. Lani na jesen so odkrili v Radvanju pri Mariboru ponarejevalnico za stotake in jurje. Glavni krivec in mojster, že predkaznovani Franc Rupnik je tedaj pobegnil v smeri proti Karlovcu in se je doselej spretno izmikal oblasti. Rupnika so te dni izsledili orožniki v Sp. Novi vasi pri Slovenski Bistrici in je bil izročen okrognemu sodišču v Mariboru. Rupnik je že star blizu 70 let in je bil tovariš znanega, pred desetimi leti v mariborski kaznilnici na jetiki umrlega ponarejevalca Jurija Počotnika.

V enem pretepu štirje ranjeni. V nekem vinotoču v Juršovcih pri Sv. Urbanu pri Ptuj je došlo zadnje dni do prepira in pretepa, v katerem je hotel razmiriti vročkrvneže 56 letni Franc Kolarič. Pri pomirjevanju mu je nekdo tako razparal trebuh, da so mu izstopila čreva. 38 letni Malek je odnesel iz poboja poškodbe na glavi in na obeh rokah, 26 letni Kolarič je dobil zabodljaj v desnico in 56 letni Kolarič je obležal nezavesten. Omenjeni ranjenci so se zatekli po zdravniško pomoč v ptujsko bolnišnico.

Obstrel iz zasede. Na Polenškaku je zadel iz zasede oddani strel 22 letnega posestniškega sina Franca Florjančiča na povratu proti domu v levo roko. Orožniki so pod sumom krivde prišli hlapca F. Č.

Skočil v ribnik in utonil. Pri čevljarjem mojstru Vidoviču v Ptuj se je učil 17 letni Simon Murko, sin posestnika iz Placerja. Malo pred oprostitvijo je fant zginil, ker je zgubil stotak. Fant se je iz bojazni potikal okrog. Dne 29. maja na večer je pričakal svoje dekle in jo je spremljal do švabovega ribnika. Deklina mu je prigovarjala, naj se vrne k staršem ali k mojstru. Fant se je radi opominov razburil in je v prepiru deklino štirikrat zabodel. Zabodel je še sebe, skočil v ribnik in utonil. Hudo ranjeno dekle so spravili v ptujsko bolnišnico.

nikoli vaju ne bom zapustila. Hudo mi gotovo ne bo; vama bom tudi kolikorkrat bo mogoče poslala pošto, da bosta vedela, da mi je dobro.«

»Da, dobro ji mora biti, za to bom jaz skrbel,« je zakrehal Gašpar. »Vsak dan bom šel gledat nanjo, da bom videl, če je vse prav; varoval jo bom kakor svoje oči, kakor kako židano streho, da. In spet se bo vrnila — čez osem dni ali čez osem tednov ali vsaj čez osem let, hehehe!«

»Gašpar, ti si brez srca!« je zacvilila mežnarica.

»Hehe! Malo norcev bom vendar smel imeti, Marjeta!... Če bi se Cenca tudi z vsemi štirimi držala tega sveta, dalj ko nekaj tednov ne more biti. Potem vama pripeljem Veroniko spet nazaj in še las ji ne bo manjkal, če si ga pri česanju ne bo izdrla; in še bolj brumna in bodra bo in še mlajša in še lepša, kakor je zdaj. Da.«

Mežnarica se je cemerila.

»Marjeta, ne bodi neumna!« je zagodrnjal mežnar. »Svojemu bližnjemu moramo pomagati, kadar je v stiski; le tedaj smemo tudi sami upati, da nam bo Bog pomagal. Božje pomoči pa smo zmerom potrebni.«

»V stiski človek spozna prijatelje,« se je zopet oglasil Gašpar. »Pa takega ne kmalu, kakor je Aleš. In Veronika!... Pa povej, Veronika, kdaj pojdeva!«

»Čimprej! — Jutri, če je uju prav,« je odgovorilo dekle.

»Živio, jutri pojdeva, koj po maši! Kako se bo moja Barburika razveselila! Veronika, tak kamen si nam odvalila od srca, večjega, kakor je šmarsko skalovje. Toda nič se ne boj! Gledali bomo nate, ko da si naš otrok.«

Ne da bi čakal na kako Aleševo ali Marjetino besedo, jo je močic urezal in zapel:

»Kdor v zavet mojo pribeži,
se mu nič hud'ga bati ni:
pod streho vsak'ga vzamem rad,
naj star je ded al' dekle mlad.«

Tu lahko je brez vseh skrbi,
v dežju, soncu poje si:
ker ni ga kraja varnejš'ga,
ko je ta streha Gašparjeva.«

Močic je izpil vino in poveznil kozarec na mizo:

»Tako, zdaj pa je dovolj!« je dejal. »Zdaj bomo pa še malo pokramljali. Tako mi je lahko pri srcu, da bi kar poskočil.«

Mežnar pa je pokleknil za mizo, se naslonil na klop in rekel s svojim globokim glasom:

»Zdaj bomo rožni venec molili, potem pa gremo spat. Zjutraj bo treba zgodaj vstati.«

Koj nato so že doneli enakomerni glasovi štirih molilcev. Čuti pa je bilo najbolj mežnarjev bas in

izumira. Domačini vse, kako rajši obučujejo po špansko med seboj.

Zakon proti živalskim filmom

Angleški konservativni poslanec sir Robert Gower je spodnji zbornici predložil zakonski načrt, po katerem naj bi se prepovedalo predvajanje filmov, v katerih se prikazuje kakršnokoli mučenje živali. Pri tem je vseeno, da li se je zlo zgodilo na naraven ali umeten način. Na isti način bi se naj prepovedali filmi, ki kažejo trpljenje ali besnenje živali.

Brezžični kašipoti za letala

V bližnjem času nameravajo v Afriki po-

Beg iz življenja. Dne 28. maja jutraj je našel pri nabiranju gob v gozdu obešenega oskrbnik vinogradov na Preseki kočarja Ivana Ščavničarja iz Nunske grabe pri Ljutomeru.

Dva poškodovanca se zatekla v celjsko bolnišnico. Ignac Podhraški iz Brezne gore pri Humu ob Sotli je napadel 36 letnega kamnoseka Štefana Novaka iz Malega Tabora pri Humu in mu je zasadil nož blizu srca. — Trije posestniški sinovi iz šmarske okolice so napadli 27 letnega brezposelnega pekovskega pomočnika Lojzeta Gorjupa s Polžanske gorice pri Šmarju pri Jelšah in so mu z udarci s koli prebili lobanjo. Omenjena poškodovanca sta se zatekla po zdravniško pomoč v celjsko bolnišnico.

Smrten obračun med hlapcem in gospodarjem. Na Telovo se je zgodil na Orlih pri Ljubljani žalosten slučaj, ki je zahteval življenje 50 letnega Ignacija Pajka, posestnika na Rudniku 94. Pajk je prišel v krčmo na Orle, kjer je bil njegov hlapec Janez Rojc. Gospodar in hlapec sta se sprla, Pajk je Rojca že v krčmi napadel, na povratu se ga je lotil s polenom, a je hlapec v samoobrambi tudi zamahnil s polenom proti Pajku. Zadel je gospodarja na glavo ter mu prebil lobanjo. Pajk je koj podlegel poškodbi, Rojc se je pa sam javil orožnikom.

Umor uglednega posestnika. V noči na 26. maj je bil v Čabračah, v okraju Škofja Loka, v svojem mlinu z lopato ubit Janez Šinkovec, 44 letni posestnik, mlinar in lesni trgovec. Šinkovca je našel drugi dan v mlinu mrtvega njegov sin. Zadeva je zaenkrat zagonetna.

Izpred sodišča.

ROPARSKI UMOR NA POBREŽJU PRED SODNIKI

Veliki senat mariborskega okrožnega sodišča je obravnaval 28. maja roparski umor na Pobrežju pri Mariboru, ki je bil zagrešen lani julija in kojega žrtev je postal upokojeni financer Ivan Stranjšak.

Skoro 11 mesecev je trajala preiskava, preden je bilo vse toliko ugotovljeno, da je bil žalostni slučaj zrel za obravnavo. Zanimanje občinstva za proces je bilo tako veliko, da so morali odpreti veliko porotno dvorano in še ta je bila premajhna za naval radovednežev.

Kdo so krivci?

Na zatožni klopi so se pojavili trije delomržeži, ki so zašli zgodaj na stranpota, padali vedno globlje, dokler niso zagrešili na Pobrežju roparskega umora. Gre za 24 letnega delavca Karla Stern, 29 letnega trgovskega pomočnika Ivana Koller in 30 letnega ključavničarskega pomočnika Franca Belak. Obtožena trojica je iz Maribora, oziroma s Pobrežja. Obtožnica slika krivce kot klateže, ki so tedaj prišli za delo, če drugače nikakor ni šlo. Najljubše jim je bilo, če so jih vzdrževali starši ali sorodniki. Deteljica se je kmalu spoprijateljila, ker je pač vsak hotel dobro živeti in nič delati. Ko so jim pošla slednjič vsa sredstva, so sklenili, da se bodo dokopali do denarja na račun drugih in za slučaj tudi z nasiljem.

Obtoženi so zagrešili še več zločinov, najhujši je pa umor Stranjšaka, ki jih je slednjič razkrinkal ter prignal na zatožno klop.

Razni napadalni načrti

Iz obtožnice je razvidno, da se je lotila trojica začetkom julija 1936 več načrtov, kako bi si s silo pomagala do večje de-

Pri nekaterih boleznih žolča in jeter, žolčnih kamenih in zlatenci urejuje naravna

FRANZ - JOSEFOVA

grenčica

prebavo in pospešuje iztrebljenje črevesja. Klinične izkušnje potrjujejo, da domača pitna kura (zdravljenje) dobro učinkuje, ako popijemo

FRANZ - JOSEFOVO

vodo

zmešano z malo tople vode, zjutraj na prazen želodec.

Ogl. reg. S. br. 15485/35.

narne vsote. Vzeli so na muho razne osebe, o katerih so bili prepričani, da hranijo doma znatnejše denarne vsote. Predvsem so bili izbrani g. Gotfried Lasbacher v Koroščevi ulici, šolski nadzornik Ivan Koropec v Gosposvetski ulici in pa Ivan Stranjšak v Mejni ulici. S slednjim je bil znan Koller. Tuintam je občeval v njegovi hiši. Istotako so mu bile znane tudi hišne razmere ostalih dveh gospodov. Koller je prejel od tovarišev nalogo, da še enkrat natančno poizve vse razne prilike pri za napad določenih žrtvah in naj o njih poroča.

Obisk pri g. Lasbacherju

Stern in Belak sta se podala 7. julija v stanovanje g. Lasbacherja, kateremu sta lagala, da ju je odposlal mestni magistrat in se hočeta prepričati o stavbenem stanju njegove hiše. V postelji je ležala gospa Lasbacher, ki pa lopovoma ni posvetila posebne pozornosti. V ugodnem trenutku sta zmaknila tička z nočne omariče denarnico, v kateri sta pa naletela na veliko presenečenje na borih 150 Din.

Tolovajstvo pri Stranjšaku

Naslednjega dne, 8. julija, je ostal Koller po dogovoru doma, medtem ko se je postavil Belak na stražo pred Stranjšakovo hišo. Stern je stopil v stanovanje, ker je znal, da je gospodinja zdoma in na trgu. Stern se je zapletel s starim Stranjšakom v pogovor in medtem se je prikazal tudi Belak. Oba sta pobila nič hudega slutečega financarja od zadaj z železnim predmetom na tla, sta ga še zadavila in odvlekla truplo v kuhinjo.

Po izvršenem umoru sta odprla omaro, iz katere sta vzela šatuljo, katero sta odprla in ukradla iz nje 4800 Din in dva zlata prstana. Nato sta se lopova odstranila, ne da bi ju bil kdo opazil.

Plen sta še enkrat pregledala blizu železnice. Najbolj je bil razočaran Belak, kateri je računal z mnogo večjo gotovino. Prepustil je denar tovarišu s pripombo, naj zamolči njegovo ime, če bi prišla zadeva na dan.

staviti 27 brežličnih postaj, ki naj bi letalom označevala pot in jim omogočala polete tudi ponoči in v megli. Te postaje so važne posebno v zvezi z nameranim ojačenjem zračnega poštnege prometa. Iz Anglije bi šla zračna pošta osemkrat na teden do Južne Afrike. Tudi za razvoj ostalega letalstva bodo novi brežlični kašipotli imeli velik pomen.

Mačka, ki ribe lovi

V Köflachu na nemškem štajerskem je nedavno opazoval tole: Navadno pravimo, da kar mačka rodi, vse miši lovi. Toda mačka, katero je oni možakar opazoval, je lovila menda tudi ribe in ne samo miši. Tako je pripoveduje

Veronikin zvonki sopran; meznaričin alt je bil hripav, Gašparjev tenor pa precej dremoten.

Kakor je Gašpar dejal, tako je bilo: Veronika je bila njegovi bolni sestri Cenci prav všeč. Že ko jo je zagledala, se je razveselila, da pride mlada postrežnica.

Veronika se je tudi kaj kmalu udomačila. S svojo prijaznostjo, vdanostjo in spretnostjo, s svojo lepoto in mladostno vedrostjo se je, kakor vsakomur, prikupila tudi bolni Cenci. Ni trajalo dolgo, že je bila Veronika kos razdražljivi, prepirljivi ženski.

Sicer se je Cenca zopet in zopet spozabila in, kadar jo je začelo prav hudo trgati, je jela robantiti in vpiti na vse pretege; toda čim je zagledala velike, lepe dekletove oči, kako začudeno in očitajoče vanjo strmijo, jo je postalo sram, utihnili so in se zarila s svojimi bolečinami v blazino ali v odejo.

Še ni minulo deset dni, ko se je zdelo Cenci, da brez Veronike ne more biti.

Seveda, dekle je storilo vse, kar je bolnica želela. Z rahlo pa vendar krepko roko jo je predevala, tečno in okusno ji je kuhala, vedno jo je vljudno nagovarila: »gospa«, vse je lepo čedila, ponoči je spala v bolničini sobi, da bi ji noben klic ne ušel, podne pa je presedela večidel pri njej, jo tolažila ali pa ji z veseljem pripovedovanjem delala kratek čas. Ako je bolnica kaj nespametnega ali celo kaj škodljivega želela, je Veronika kakor za šalo menila: bolniki so

kakor otroci, veseli naj bodo, če jim vse ne ustrežemo.

O spovedi Veronika ni črhnila niti besede ne. Zato pa je, kakor da drugače biti ne more, vsako jutro in vsak večer Cenci na glas molila, na kratko sicer, pa tem bolj goreče. Včasih ji je s svojim ljubkim glasom zapela potihoma tudi kako pobožno pesem — in to, tako je bilo videti, je bilo bolnici prav po volji.

Nekoč je poklicala Cenca Veroniko in ji rekla prosee:

»Veronika, zmeraj moraš ostati pri meni. Ne smeš od mene, dokler ne umrem. — Pa nikar se ne boj, še dolgo ne bom umrla.«

»Ostala bom, dokler me boste hoteli,« je odgovorilo dekle. »Rada sem pri vas, gospa.«

Bolnica kar verjeti ni mogla tem besedam. Vsa vzradoščena je gledala na mladenko, potem pa je rekla:

»Veronika, ti mi ne smeš več rekati: gospa. Reci mi: Cenca!«

»Dobro!« je odvrnilo dekle na svoj priljudni način. »Pa vam bom rekla: mati Cenca.«

»Veronika, Veronika, ti pač zmerom pravo zadeneš!« je vzkliknila žena in si ni mogla kaj: solze so ji stopile v oči.

Nekaj časa je bilo tiho, potem je spet rekla:

»Enega edinega človeka imam na svetu, ki me ima res rad.«

Zatara je poiskal Štern Kollerja, katerega je poročal o umoru in mu je odšel del denarja. Koller se je podal z denarjem domov, pa se je kmalu vrnil z materjo, katera je dobila od Šterna par stotakov in jih je skrila na vrtu. Istotako je odpadlo nekaj denarja na Šternovo mater.

Po zločinu in do obravnave

Po mirni razdelitvi plena sta se odpeljala Štern in Koller z avtomobilom v Celje in Zagreb, kjer sta zapravila oropani denar. Čez par dni sta se vrnila skrivaj v Maribor, kjer sta obiskala starše. Preskrbela sta se z novimi sredstvi ter sta jo srečno pobrisala po bolj skrivnih stezah v Avstrijo. Lansko jesen je lopova aretirala avstrijska oblast in ju je izročila naši. Tekom zasliševanja se je naenkrat pojavilo ime Belak, katerega so pozneje razkrinkali kot drugega morilca, medtem ko so prvotno domnevali, da je zagrešil roparski umor v Mejni ulici Koller skupno s Šternom.

Obtoženi so le deloma priznali krivdo. Sodba

Ivan Koller je bil obsojen na 20 let robijske, Karl Štern in Franc Belak pa na doživotno ječo.

Radi dvojnega roparskega umora obsojen na doživotno ječo. Okrožno sodišče v Novem mestu je obravnavalo zadnje dni divjaški dvojni roparski umor, katerega je zakrivil Stanko Brodarič, 25 letni posestnikov sin iz Rosalnice v občini Metlika-okolica. Državni pravdnik je Brodariča obtožil, ker je 18. februarja 1937 v Čurilih po zrelem preudarku in iz koristiljublja umoril 83 letno Baro Kočevar in njeno 58 letno hčer Marijo Vraničar. Zločinec je posekal obe ženi s sekiro in je po njuni hiši vse premetal. Tolovaj je iskal denar, ker je bila Vraničarjeva dalje časa v Ameriki in so ljudje govorili, da je prinesla s seboj precej dolarjev. Po daljšem posvetovanju senata je bil Brodarič obsojen na doživotno ječo. Obtoženec je vložil proti obsodbi priziv.

Videla je Veronikin radovedni pogled, pa ni odgovorila ničesar, le z glavo je zmajala in nadeljala:

»Solze pa za menoj nihče ne bo potočil, ko me ne bo več.«

Tedaj je dejala dekle s svojim ljubim glasom:

»Če me boste radi imeli, mati Cenca, vas bom jaz tudi rada imela in Bog ve, če ne bom potočila mnogo, mnogo solz za vami.«

»Veronika, o, ti si dobra!« je zaihtela Cenca.

Nekoliko je pomolčala, potem je znova začela:

»Čudno je, da mi vsi nimamo otrok; jaz jih nimam; Gašpar, moj brat, jih nima; tvoj ujec jih nima; ti pa staršev nimaš. O, ko bi imela le enega otroka, tako dekle, kakor si ti, o, tedaj bi bilo vse drugače!«

»Kaj pa bi bilo drugače, mati?« je pobarala Veronika.

»Veronika, ti si še mlada. Ko pa človek šestdeset let in še več to zemljo tlači, tedaj doživi marsikaj hudega in marsikak težek kamen mu obleži na srcu.«

»Mati, tak kamen si je treba kar odvaliti,« je menilo dekle nedolžno. »Če ga pa odvaliti ni mogoče, je treba poskrbeti, da ga pomagajo človeku prijatelji nositi.«

»Meni ne pomore nihče. Nimam ne enega prijatelja.«

Slovenska Krajina.

Sobota. Tukajšnji Sokol ima 6. junija javni telovadni nastop. Moral je biti pri sestavi sporeda res »strokovnjak«, kateremu se je posrečilo vse tako razporediti, da članstvo ja ne bo moglo priti k službi božji. Pa se temu ne čudimo, samo drugič se gospodje ne razburjajte, če vam bo kdo očital, da niste naklonjeni veri. Kako kdo dela, po tem ga naše ljudstvo sodi. — Pri nas bo imel 18. julija novo sv. mašo g. Rajner Janez iz Rakičana, isti dan bo primiciral g. Kustec v Črensovcih, a 11. julija na Tišini g. Nemec Matija iz Kupšinec.

Mačkovec. Ne da bi nam kdo očital, da zopet napadamo, povedati namreč moramo, da se nam zdi netaktno in brezobzirno, če ima naša občina seje v nedeljo med službo božjo. To se je zgodilo že ponovno. Res je sicer, da je velika večina odbornikov luteranov, pa mislimo, da imajo tudi oni v nedeljo kako službo božjo. Naj se to več ne dogaja! Če že hočete imeti seje ob nedeljah, pa imate na razpolago vse popoldan.

Kaj pravi zakon? Pravilnik k šolskemu zakonu jasno pove, da imajo učitelji praznike kot ostalo uradništvo, pa četudi je na šoli nad 60% drugovercev. Ne vemo, ali tega nekateri naši učitelji ne razumejo ali pa iz mržnje do vere

poučujejo, ko pa sicer vsako priložnost poiščejo, da ni treba poučevati.

Sv. Sebeščan. Opeko za Prosvetni dom smo začeli delati. Imamo je že okrog 30.000 komadov. To je približno polovico. So pri tem velike težave, kajti čisto vse se dela brezplačno. Imamo v fari tudi nekaj ljudi, ki nas ne razumejo in nam celo mečejo polena pod noge in pravijo, da so Prosvetni domovi nepotrebni, kajti teh ni bilo pred sto leti in je vseeno svet stal. Strašno nazadnjaštvo! Ravno radi tega, ker imamo težave, bomo svoje delo in dom bolj cenili in prepričani smo, da bodo pozneje vsi uvideli, kako nam je bil tak kotiček potreben.

Sv. Sebeščan. Uro v stolpu nam bo napravil g. Jesenek Martin iz Šmarja pri Jelšah. Do 29. avgusta mora biti že v stolpu. Plačamo jo iz prostovoljnih prispevkov.

V tujino! V mesecu maju je odšlo več tisoč naših delavcev v Nemčijo, Francijo, v Bačko in na državno veleposestvo »Belje«. V tujini je plača dobra. Letos se je odprla za naše delavstvo tudi Nemčija, pa so bili ljudje razočarani; pričakovali so boljše plače. V Nemčiji plačajo našim delavcem mesečno od 25 do 40 mark, pa to je slabo, da lahko delavci svojcem pošljejo mesečno le po 10 mark. Najslabše so naši delavci plačani v Bački, malo bolje v Belju.

TABOR slovenskih fantov in mož v Celju

v dnevih

od 27. do 29. junija 1937

Selnica ob Dravi. V nedeljo 6. junija bo ob pol treh popoldne v posojilniški sobi v župnišču

imelo društvo »Čitalnica« svoj redni občni zbor. Na dnevnem redu je poleg poročil odbornikov, volitev novega odbora in obravnavanje o nadaljnjem društvenem delu. — Vsem, ki jim je blagor ljudstva pri srcu, mora biti skrb za dobro prosvetno organizacijo. Zato vljudo vabimo vse dosedanje člane, stare in mlade, in še vse druge, zlasti mladino, da se občnega zbora udeležite v čim večjem številu! Z novim poslovnim letos — z novimi načrti na delo! V nedeljo vsi v »Čitalnico«!

Gornja Radgona. V nedeljo 6. junija pride k nam dramatski odsek Slomškovega prosvetnega društva od Male Nedelje, da vprizori pri nas igro »Podrti križ« s sodobno vsebino. Nastopijo tudi malonedeljski pevci. Za tuje igralce in pevce vlada pri nas veliko zanimanje. Ker si Malonedeljčani šele začenjamo graditi svoj prosvetni dom, hočemo polnoštevilno posetiti njihovo prireditev v naši posojilniški dvorani.

»To bi bilo res čudno. Ali vam jaz nisem prijateljica?«

»Veronika, ti si premlada... Pa vendar! Tebi bi mogla zaupati. Morda ti bom kdaj kaj povedala... Danes še ne.«

Žena je utihnila in ni več spregovorila. Niti naslednji dan ni o tem ničesar črhnila. Vendar je vedno bolj premišljevala, tako da tudi Veroniki ni ušla ta njena zamišljenost.

Sosedi, ki so prihajali na bolnico gledat, so se čudili, kako je postala potrpežljiva in krotka. Gašpar se ni čudil, le vesel je bil, da je tako prav zadel. Sicer se je Cenca zmerom razjezila, ko je stresal pred njo svoje muhaste navade in jo je venomer kaj izpraševal; kar srbelo jo je, da bi ga spet dala, kakor je znala, toda zaradi Veronike se je premagovala in se držala prijazno. Gašpar je tedaj zamižal in se je tiho vase smejal. Mežnarju in Marjeti v Šmarju pa je poslal pošto, da je v Cencini hiši stanovitno lepo, vedno je sončno, in ne Veroniki ne Cenci ni treba dežnika.

Nekega večera je močno potrkalo. Veronika je mislila, da je prišel trški padar; zato je hitela odpirat.

Pa je stal pred njo — grofov jagar. Prvi hip sta se oba zdrznila. Potem je vprašal Anza rezko:

»Kako prideš ti sem? Kaj počneš tu?«

»Strežem bolni gospe,« je odvrnilo dekle hladno.

(Dalje sledi)

sam: V malem potočku se steka tudi voda rudnika. Vendar pa se v ta potoček, ki je sicer čist in bister, izgubi kaka postrv. Popoldne je voda v tem potočku navadno bolj plitka. To priliki je porabila mačka, ki se drugače vode močno boji, da je prišla na peščen prod in tamkaj oprezovala. Ko se je mačka počasi sprehajala porodu, prežeč na ugoden plen, je nenadno zagledala postrv, ki je švignila v plitki vodi mimo peščenega proda. Mačka je naglo s tačko udarila v vodo in zgrabila s kremplji postrv. Izvlekla jo je na suho ter jo nesla domov, kjer jo je spustila v kuhinji na tla. Mačka je postrv usmrtila tako, da jo je ugriznila v zatilje.

Slovenci v Zagrebu. V nedeljo 23. maja je dramatični odsek Slomšekovega prosvetnega društva končal svoje igre za letošnje zimsko dobo. Za slovo so nam pokazali, kaj je doživel »Stric v toplicah«. Igra je sicer vesela in šaljiva, a ne brez koristi. Med igro se je g. predsednik Rant Alojz, tajnik Stola sedmorice, zahvalil vsem igralcem in drugim sodelavcem ter obiskovalcem iger in nas navduševal, da naj ostanemo

dobri Slovenci. — Od praznika sv. Rešnjega Telesa do nedelje so bile duhovne vaje za dekleta. Udeležba je bila zelo lepa in upamo, da bo tudi duhovni uspeh lep. Govore je imel č. g. B. Remec D. J. iz Ljubljane. — Te dni se je poslovil od nas g. Rupnik Franc, tajnik in eden najboljših igralcev in pevcev Slomšekovega prosvetnega društva. Želimo, da se kmalu zopet vrne v Zagreb.

šoli v Ljutomeru Poljanec Olga-Marija, samska, rojena 14. novembra 1910 v Krčevini pri Mariboru. Zakaj je izstopila iz katoliške vere, javnosti zaenkrat še ni znano. — Dne 26. maja se je izvršila ob volitvi v nov cestni odbor temeljita sprememba. Mesto načelnika g. Kuhariča, ljutomerskega župana, je bil izvoljen banski svetnik g. Štuhec in podnačelnik g. Hrastelj, trgovec v Gornji Radgoni.

Loče pri Poljčanah. So ljudje na svetu, ki samo nergajo. Spravijo se pač nad vse, kar jim pride blizu. In sedaj že premlevajo prazno slamo o ločkem petju po »Pohodu«, »Jutru«, »Slovencu« in še v »Slov. gospodarja« so zašli. Res je, da lepa pesem človeka dviga in blaži. Zato čast vsem, ki jo gojijo. Mislimo pa, da bo pesem tem več uspeha žela in jo bodo ljudje tem rajši poslušali, čim manj jo bodo nekaterniki blatili po listih. Več nesebičnega dela in manj nerganja, pa bo tudi kislo in zagrenjeno življenje nekaterih lepše potekalo. — In naši šolski otroci! Lepo so hoteli proslaviti spomin naših mamic, kar so tudi storili. Pa pride človek, ki vsled užaljenega ponosa vse obrne na »kšeft«. Grdo! Idealno delo se ne da nikdar z denarjem plačati, čeprav je še tako malenkostno. Sicer pa je že tudi že čas, da se nergačev odkrižamo z leve in desne. Če komu ni kaj prav, pa naj sam boljše napravi. Užaljenega ponosa pa prav nič ni treba zavijati v časopisni papir in ga na debelo ali na drobno prodajati.

Št. Ilj pod Turjakom. Na binkoštni ponedeljek je tukajšnji fantovski odsek Bralnega društva uprizoril igro »Podrti križ«. Uprizoritev igre je imela namen, pokazati ljudem dobro in slabo stran človeškega življenja. Vloga kmeta Dovgana je pokazala, kako so bili kmetje nekaj ponosni na svoj stan in na vero svojih očetov. Za versko prepričanje so tudi pogumno nastopili, če je bilo treba. Vloga Ivana je dokazala, kam človek zabrede, ako se izneveri Bogu in veri. Vsi igralci so dobro rešili svoje vloge in želi splošno odobravanje. Fantje! Le vsi v dobra katoliška društva in nikdar vam ne bo žal za lepa mlada leta, ki tako hitro minejo. Šentilska dekleta tudi nočejo zaostati in si bodo v kratkem nabavila novo zastavo Marijine družbe, pod katero bodo varno korakala v razburkanih valovih mladih let. — Dobri možje pa so pod vodstvom g. župnika in cerkvenih ključarjev prispevali nekaj kovačev, da se je farna cerkev lepo prebela. Vsem, ki so kaj žrtvovali, naj Bog povrne stotero! — Naše skrbne mamice z g. kaplanom na čelu lepo pripravljajo svoje otroke za sveto birmo, da bi njih ljubljenci res po sveti birmi postali pravi vojščaki Kristusovi. — Naši gasilci so si nabavili motorno brizgalno in bo njena blagoslovitev meseca julija. — Za gradnjo društvenega doma se že dalje časa pripravljamo. Upamo, da se bodo s časom umaknili razni predsodki in sledili dobri ideji.

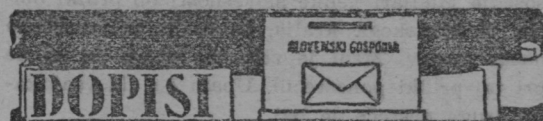
Griže. Dne 23. maja je skočilo blizu grižkega mostu v Savinjo neko 17 letno dekle iz Velenja. K sreči je prišel čez most neki moški in jo je rešil. Vzrok poskušene samomora: nezrečna ljubezen. — V soboto zvečer po šmarnicah smo proslavili 20 letnico majniške deklaracije. Vršil se je obhod z bakljami in lampijoni, s spremljanjem godbe, potem so se pele domoljubne pesmi, nastopili so šolarji z deklamacijami in g. profesor Bitenc iz Celja, ki nam je v svojem govoru predložil borbo Slovencev za politično samostojnost. Še pozno v noč so pokali topiči, švigale rakete in se je razlegala godba. — Naši fantje se pridno vadijo za nastop v Petrovčah 13. junija in za nastop v Celju 29. junija.

Laško. Mogočno je manifestiralo Laško z okolično proslavo 20 letnice majniške deklaracije. V soboto zvečer se je vršila v hotelu Savinje slav-

Odprta noč in dan so groba vrata.

Velika Pirešica. Spomlad je pobrala Franca Kolarja, prevžitkarja v Hramšah, starega 84 let. V svojem življenju in zlasti v starosti je bil silno navezan na dve reči: na cerkev in na priljubljeni list »Slovenski gospodar«, katerega je komaj pričakoval od številke do številke. Naj je bila pot še tako slaba, videli smo ga, kako je s čvrstimi koraki šel v cerkev. Ker je imel zelo močan in čist glas, je bil v mladosti cerkveni pevec; pozneje je rad molil v procesijah, ker je njegov močan in blagodoneč glas krepko zvenel. Bil je šaljive narave, da mu ni bilo kmalu para. Pri kupici rujnega vinca je stresal takšne iz rokava, da se mu je družba res iz srca smejala. Letošnje skrajno slabo vreme je povzročilo med našim ljudstvom mnogo bolezni; božja dekla smrt je pokosila tudi tega moža-poštenjaka, katerega bomo ohranili vsi stari in mladi Galičani v blagem spominu.

Svetina nad Celjem. Hudomavčev Francek, Rataj na Svetini, si je z velikim trudom in mnogimi stroški postavil tik svetinske Marijine cerkve čedno hišo; lepo si je vse uredil, opremil z vsem potrebnim pohištvom; vse je pripravil, kakor se nevesta pripravi za sprejem ženina. Saj pa bi Francek res tudi potreboval brihtno nevestico: bil je pri svojih 25 letih res še samec, pa še dvakrat samec, ker ni imel nikogar domačih več v hiši: starši so mu že davno odmrli, tudi bratje in sestre so šli v grob razen sestrice Julike, ki pa ima svojo hišo in gospodarstvo pri Kranjčevih; nujno bi torej potreboval nevesto za svoj čedni domek. Pa se je zglašila nevesta — bela smrt, ki ga je peljala v ozko, tesno hišico — v hladni grob. Veliko znancev in prijateljev je žalovalo 25. maja pri pogrebem sprevedu na tiho, v gozdih skrito svetinsko pokopališče. Dobri Francek, počivaj v miru do velikega dneva vstajenja!

Sv. Anton na Pohorju. Cerkevno predstojništvo sporča vsem romarjem, častilcem sv. Antona, da bo lepa nedelja letos 20. junija, torej en teden po glavnem romarskem shodu, ki bo v nedeljo 13. junija. Da ne bo pomote! — Cerkevno uro bi radi popravili, kar bi bilo zelo potrebno, a je smola v tem, da noben urar noče prevzeti tega dela za — borove kloce in smrekove storže, ki jih pri nas ne manjka, toda denarja ni in to je križ. — O prepotrebni cisterni se sklepa marsikaj, a zopet ista težava, da penez ni, dočim se tam doli nekje ne morejo pretoževati zaradi pomanjkanja podpor itd.

Marenberski okraj. Čitali smo, kako se je neki lesni trgovec pohvalil, da je delavcem ob času brezposelnosti v hudi zimi na listek mogel hrano in podobne reči dati. Ko bi pa bil dal kmetom denar, bi bil mogel kmet sam delavce preskrbeti. Je nas mnogo gozdnih delavcev in smo veliko delali v gozdih. V soboto pa smo se morali z listkom zadovoljiti, katerega nam je gospodar dal. Nekateri so seveda skoro polovico zapili. Hvala Bogu, da so se tudi novi lesni trgovci pobrigali za naš kraj. Cena pri lesu se je vsaj nekaj zvišala. Sedaj tudi mi delavci dobimo že pri delodajalcih denar, ker ga že tudi kmetje dobijo. Pritožujejo se nekateri lesni trgovci, ne vsi, da so morali les postaviti v Banat in na Bač in da so ga morali prodati brez denarja; to pa ni resnica, ker če bi morali lesni trgovci prodati brez denarja samo en splav lesa, bi takoj opustili lesno trgovino. Še to bi pripomnili, da so prej marsikaterega kmeta tako pritiskali, da je moral skoro do 8 cm vse posekati, da je bil trgovcem izpolnil voljo. Upamo, da se bodo razmere še

zboljšale; nekaj so se že, ker se že pozna malo konkurenca.

Apače postajajo vedno bolj slavne. Na binkoštni ponedeljek se je pripeljalo na kolesih nad 60 kmetovalcev iz Veržaja, Križevcev in Ljutomer, ki so si ogledali vzorno Meinlovo posestvo, gospodarska poslopja in živino. Na izlet so prišli šolarji iz Križevcev, ki so nam zapeli nekaj ljubkih slovenskih pesmic. Prihajajo že tudi letoviščarji iz Avstrije, ki si hočejo pri nas ne samo oddahniti, temveč tudi nekaj prihraniti, ker so življenjske potrebščine cenejše. — Dočim tuje prihajajo, pa domačini, sami kmečki fantje in dekleta, odhajajo na poletno delo v Nemčijo. Hočejo si kaj prislužiti v onih krajih, kjer se življenjske potrebščine prodajajo na izkaznice kakor pri nas med vojno. Gotovo jim dobo dali tam tudi kaj vsenemškega navdušenja za na pot. — Zakonsko zvezo sta sklenila učitelj v Stogovcih g. Stanko Hinterlechner in hčerka tukajšnjega trgovca g. Marjeta Kolerič. — Zidarji od Sv. Ane v Slov. goricah so začeli s popravili cerkve. S smotrenim delom g. župnika postaja naša cerkev vedno lepša od znotraj in od zunaj.

Ljutomer. Dne 18. maja je naznanila svoj izstop iz katoliške cerkve učiteljica na ljudski

Pri ženah, ki trpe leta in leta radi težke stolice,

pokaže uporaba naravne

FRANZ - JOSEFOVE

grenčice, užite zjutraj in zvečer po četrt čaše, dobre uspehe. Tudi občutljivejšje pacientke uživajo rade

FRANZ - JOSEFOVO

vodo, ker se že v kratkem času pokaže prijeten učinek.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

nostna akademija pri nabito polni dvorani ljudstva iz mesta in okolice. Na sporedu so bile zelo izbrane točke, govor g. dr. Kalana iz Celja pa je navdušil ljudstvo, da je neprenehoma klicalo našemu voditelju dr. Korošcu. Po hribih pa so goreli kresovi in kazali zvestobo do našega voditelja dr. Korošca. — V nedeljo takoj po rani sv. maši je bilo še eno zborovanje v proslavo majniške deklaracije in to na trgu. Zborovalci so pazljivo poslušali govor g. dr. Kalana iz Celja in bivšega oblastnega poslanca g. Matevža Deželak. Ta proslava je pokazala, kako slovenski narod visoko ceni svoje voditelje, ki ga vodijo po pravi poti v boljšo bodočnost. Na žalost pa moramo pripomniti, da je peščica Laščanov to proslavo bojkotirala. Dočim so v ogromni večini posestniki hiš izobesili zastave, jih ti niso izobesili, čeprav se trkajo na svoja »nacionalna« prsa. Toda mi dobro vemo, kdo so ti gospodje; prej so bili vse drugo ko Slovenci, to je pod Avstrijo, danes pa hočejo biti sol Jugoslavije. Zapomnite si: Če nočete z našim kmečkim prebivalstvom, vam tudi mi ne bomo nosili denarja in polnili vaših nenasnih želodcev! Naj velja geslo, ki ste ga sami izdali tik te proslave: »Kdor ni z nami, je proti nam!« Po tem geslu se bomo tudi mi ravnali!

Marija Gradec pri Laškem. Banska uprava je naš občinski proračun za dobo od 1. aprila 1937 do 31. marca 1938 potrdila. Izdatki znašajo Din 155.015. Istotoliko tudi dohodki, ki se pokrijejo s 108% doklado. Lani je doklada znašala 123%. V naši občini se večina proračunskih stroškov krije z dokladami na direktni davek, ker je večina obrti v Laškem. V občini Laško, kjer ima občina Marija Gradec svoj sedež, imajo letos samo 40% doklado. Občina Marija Gradec je bila ustanovljena leta 1873 predvsem zato, da bi narodno se prebujajoči slovenski katoliški kmetje iz okolice ne motili nemškutarskih Laščanov pri gradnji stebrov za nemško-protestantovski most do Trsta. Leta 1933 pa so pridružili naši občini še od bivše občine Sv. Rupert katastralno občino Sv. Peter. Občina Marija Gradec šteje okrog 3600 prebivalcev, nima pa nikjer središča v svoji občini, ampak je imela ves čas, odkar obstoja, svoj sedež v Laškem. To je nam nasprotni JNS režim meseca marca 1934 tudi z uredbo uveljavil. Zemljepisna lega naše občine je kaj čudna; na severu meji na celjsko, na jugu pa na zidanmoško občino. Železniška postaja in pošta Rimske toplice sta v občini Marija Gradec, a vasi Mala breza, Alešče, Modrič, ki tudi spadajo sem, pa prejemajo pošto iz Sv. Jurja ob juž. žel. Najlepše pa še pride, to je, da mora večina Marijagradčanov hoditi mimo tuje občinske pisarne v svojo občino. Ko smo leta 1935 svobodneje zadihali in smo meseca septembra ustanovili svojo politično organizacijo, smo že na odborovi seji 25. oktobra napravili soglasen sklep, da se občini Marija Gradec in Laško združita v eno občino. To je zahtevalo tudi nad 90% volilcev. Vsled tega smatramo, da bo našo zahtevo, ki je iz vseh ozirov upravičena, g. notranji minister dr. Korošec uveljavil. — Naša občinska pota so se letošnjo spomlad zopet marsikje popravila. To se je storilo deloma iz svojega proračuna, deloma pa s prav izdatno podporo banske uprave, od katere smo prejeli 7000 Din. Seveda se ne more vsem naenkrat ustreči, to lahko uvidi vsak, kateri ve, da občina obsega preko 40 vasi in naselij in je od izliva Gračnice v Savinjo do meje celjske občine nad tri ure hoda, prav toliko tudi od Rimske toplice do Sv. Ruperta.

Sv. Rupert nad Laškim. Trda se dandanes goči vsakemu kmetškemu človeku — imoviti, brezskrbni posestniki so še samo izjema, a hribove! so še večji siromaki, kakor drugi stanov-

ski tovariši v dolih in poljanah! Kmetje v »urvaldu«, ki smo po veliki večini daleč proč od prometnih krajev, pogrešamo predvsem cest, ki bi nas vezale z ostalim svetom. Šentruperčani imamo do Laškega »samo« 14 km, po nekdanji okrajni, sedaj občinski cesti. Že štiri leta ni prišel niti en kamenček gramoza na to cesto: marijagraška občina ne more skrbeti za to cesto, ker nima sredstev. Reklo se je, da je ta cesta uvrščena med tiste ceste, ki bodo subvencionirane; pa menda ni res, ker se za cesto, ki vedno bolj propada, ne stori ničesar. Do Sv. Jurija imamo »samo« 8 km; od Zabrega na Kalobju pa je ta cesta v takem stanju, da bi jo najbolje označili z besedo: grozna! Naj bi se nas vendar usmili celjski cestni odbor, ki ima to cesto že v programu.

Brežice. Dvajsetletnica majniške deklaracije se je vršila pri nas dostojno velikemu pomenu tega dogodka in slovesno. Na predvečer so z razglednega hriba Sv. Vida švigale rakete kvišku, po posavskih gričih in hribih so zagoreli kresovi, zagrmeli so topiči: vse to je izražalo pomembnost začenjačo se proslave. V nedeljo se je v Brežicah, ki so vse bile v zastavah, zbralo ljudstvo na velikem prostoru pred Lipejevo trgovino. Poleg Brežic so bile zastopane vse sosedne župnije. Iz nekaterih so se moške in fantje pripeljali na okrašenih vozovih. Ob desetih je g. dr. Brglez v imenu pripravljalnega odbora z navdušenimi besedami otvoril slavnostno zborovanje. O majniški deklaraciji, njeni predzgodovini, njenem pomenu in njenih posledicah so govorili: predsednik Prosvetne zveze g. dr. Hohnjec, banski svetnik g. Tratnik in narodni poslanec g. dr. Veble. Po zborovanju se je ob sviranju treh godb (rajhenburške, dobovske in pišečke) vršil manifestacijski spreved po mestu. Proslava je napravila na vse sloje ljudstva najlepši vtis.

Pišeca. V nedeljo 23. maja so nam priredili naši mali pod vodstvom učiteljstva v šoli matersko proslavo. Kako je bilo, bi vprašali. Spored je bil prav pester. Posvečen slovenski materi, zgledni, skrbni, trpeči. Solze v marsikaterem očesu so govorile, da je prireditev dosegla svoj namen. Ko smo zapuščali šolo, so bile naše želje, da bi ti, mati slovenska, znala tako vzgajati svoje otroke, da bi bili pripravljeni dati življenje zate. Taki bodo znali tudi ljubiti Boga in svoj narod.

Peter Rešetar rešetari.

Majniška deklaracija. »Jutro« in seveda tudi njegova večerna pišula v Mariboru sta pisala o majniški deklaraciji takole: Prvi članek, da je bila deklaracija protijugoslovanska; drugi članek, da je bila sicer jugoslovanska, da pa je bila v habsburškem okviru; tretji članek, da je bila sicer v habsburškem okviru, da pa je bil velik pokret za probujanje jugoslovanske državljanske zavesti; četrti članek, da je majniška deklaracija prav za prav samo delo njihovih ljudi, in sedaj po proslavi pa pride članek, da so klerikalci bili proti majniški deklaraciji. Čitatelji teh časopisov so res ubogi backi!

Zakaj stojijo pristaši JNS ob majniški proslavi ob strani? Čisto pravilno, saj so se leta 1917 tudi skrivali in so pustili druge, da so šli po kostanj v ogenj, oni pa bi radi sedaj sami kostanje jedli!

Najvažnejše: Pucelj je star 60 let! Ko ves slovenski narod obhaja spomin 20 letnice, kar je dr. Korošec v imenu naroda prečital znamenito majniško deklaracijo, je »Kmetijski list« vso prvo stran izpolnil s slavošpevom Pucelju. Tudi to mi ugaja. Kajti vidim s tem, da je pri

teh ljudeh njihova oseba vse, njihova osebna korist vse, narod pa je le za to tukaj, da drži hrbet, da pride tak »voditelj« na vrh. Nič ne zametujem Puceljevih »zaslug«, recimo za centralizem, ki ga je ravno on omogočil v Jugoslaviji s svojimi samostojneži, toda, če je te njemu hasnilo in njegovi številni družini, mu narod za to ne bo nikdar hvaležen, pa če še enkrat po 60 let učka.

»Kmetijskemu listu« je starokatoliška vera prava! Če kdaj rečem »Kmetijskemu listu«, da je proti katoliški veri, se vedno obregne, da naj mu dokažem. Če mu dokažem, pravi, da zavijam besede. V zadnji številki sem pa ponovno čital, kako hvali krivoversko starokatoliško zmoto, ki se je začela nekje na Nemškem in se zato pri nas imenuje »narodna« cerkev. »Kmetijskemu listu« je vse to pravo, kar ni pravo. Saj pri njem tudi naslov sam ni pravilen, ker je to Puceljev mesarski list, ne pa kmetijski.

Čemu priznašanje? Naši liberalci so silno sicerklani ljudje. Niti ne mislijo, da bi mu kaj napravil, se že cmeri, da se mu godi krivica. Kake krivice pa nam je delala JNS, pa smo že menda vsi pozabili? Čemu priznašanje? Mislite, da bodo ti Herodeži kdaj postali boljši? Nikdar ne! Oni živijo le od slovenozrstva!

Sami križi! V Avstriji je hudo, tam so sami križi! Greš po cesti, začno padati na tebe papirni križi; greš v stadion, zamahajo platneni križi; greš v hribe, najdeš narisane križe na najvišjih skalah. In kakšen križ ima Sušnik s temi, ki mu delajo in sejejo te križe! In če enkrat zmaga ta Hitlerjev križ v Avstriji, bomo najbrže tudi mi imeli križe s temi križi!

Čudna dežela. Japonska je čudna dežela, tam ni mogoče najti ljudi, ki bi hoteli biti ministri. Tam bi bilo polje za Puclja!

Tudom Madjarom! Pretekli teden so imeli naši sosedje Madjari velike slovesnosti ob priliki obiska italijanskega kralja, ki se je peljal preko naših krajev. Meni je zelo žal otrok, ki so se pri tej priliki ponesrečili. Upam pa, da vsaj kake druge nesreče ne bo!

Za razorožitev! Naenkrat so se pojavili tovarnarji orožja, da se naj države razorožijo! Vse orožje je treba uničiti! Seveda, pozneje bo pa treba — novega kupiti! Samo da je kšeft!

Sovjetsko kmetijsko gospodarstvo.

Sovhozi

Sodobni sovjetski gospodarski sistem pozna tri vrste gospodarstva: »sovhozi« (sovjetskoje hozejstvo = gospodarstvo), »kolhozi« (kolektivnoje hozejstvo) in samske kmetije. Sovhozi so gospodarske tovarne za kruh, kakor jih večkrat nazivajo boljševiki sami. Razmere kmečkih delavcev do sovhoza so ravno take kot razmere tovarniških delavcev do vodstva tovarne; delajo in prejemajo plačo (navadno v naravi), a niso solastniki sovhoza in ne inventarja. Sovhoz se smatra kot vzor komunističnega gospodarstva in v teku časa bi se vse kmečko gospodarstvo v sovjetiji moralo izpremeniti v sovhoze. Leta 1933 je bilo po sovjetski statistiki 5000 sovhozov in 22.500 kolhozov. V sovhozih je bilo 18% vseh poljedelcev in v kolhozih 65.4%. Potem bi bilo še 16.6% samostojnih kmečkih gospodarstev. Tudi kolhozniki dobivajo za svoje delo plačilo v naravi, in sicer vse življenjske potrebnosti, v kolikor so delali. Poleg tega imajo kolhozniki v zadnjem času še četrt do

pol hektara vrtno zemlje, katero morejo zase obdelovati. Kmetje so sovjetsko oblast prisilili, da jim je to dala, ker drugače ni uspevalo kolhozno delo. Rediti morejo po eno ali dve teleti, eno do treh svinj, do deset ovc ali koz, do dvajset panjev čebel in kuretnino.

Kolhozi

Sovhozi predstavljajo navadno zemljo bivših veleposestnikov ali zemljo za izgnance, katere uporablja sovjetska oblast za prisilno delo. Kolhozi so sestavljeni iz kmetov ene ali več sosednih vasi. Za samostojna kmečka gospodarstva se sovjetska oblast ne zanima, ker so v bližnjem času tako obsojena na pogin. Sovjeti jim namreč nalagajo velike davke in dajatve ter jih spravljajo v tak položaj, da bi sami prostovoljno stopili v kolhoze.

Strašni čas kolhoziranja

Strašni so bili za ruske kmete dnevi, ko so sovjeti ustanavljali kolhoze. Vsi kmetje so bili razdeljeni v tri vrste. V prvi vrsti so bili kmetje (kulaki), ki so se dejansko ustavljali sovjetski oblasti; ti so bili aretirani in kot protirevolucionarji ustreljeni. Vse njihovo imetje je zasegla sovjetska oblast. V drugi vrsti so bili kmetje, ki so delali z najetimi delavci; ti so bili z družinami vred poslani na prisilno delo na sever Rusije ali v Sibirijo. Tudi njihovo imetje je zasegla oblast. Vsi drugi, ne veliki, a bolj premožni posestniki, so se morali izseliti iz svojega kraja, a vse njihovo premično in nepremično imetje je oblast izročila krajevnim kolhozom. Vsi, ki so se morali izseliti, so smeli vzeti s seboj le en par spodnje, gornje obleke in obutve. Lahko si mislimo, koliko vrednosti so si v takih okoliščinah nagrabili komunisti pri preganjanem ljudstvu! Na tisoče in tisoče ljudi je bilo ubitih ne samo od sovjetske oblasti, marveč so si vsled obupa tudi sami jemali življenje.

Znan komunist se je izrazil, da je v zvezi z uredbo 1. februarja 1930 moralo biti uničenih do pet milijonov kmetov (Social. vestnik, št. 6-7, 1930, str. 17). Število »brezprizornih« v Rusiji se je naenkrat podvojilo. Kmetje so se na mnogih krajih

Top proti tankom so preizkušali kolonijalni vojaki v Londonu ob priliki kronanja angleškega kralja Jurija VI.

vzdignili, a ker niso bili organizirani, jih je sovjetska oblast lahko potlačila.

Tako postopanje sovjetske oblasti do kmetov je imelo za posledico strašen nered v poljedelstvu z ozirom na žetev leta 1930. Da bi se stvar popravila, so začeli voditelji boljševikov pisati v listih, da so krajevne oblasti prestrogo postopale s kmeti in da vsak, kdor hoče, lahko izstopi iz kolhoza. Toda kako bodo izstopili, ker so ves inventar morali dati kolhozom in zdaj ga niso več smeli s seboj vzeti? To je bil le pesek v oči. Kmetje so pa verjeli, so delali in letina je bila dobra. Ko je bila pa žetev opravljena, je bilo vse preklicano in začelo se je staro nasilje. Kmetje so bili vsi zbegani in niso imeli veselja do dela. Nastala je lakota leta 1931 in še bolj leta 1932. Dne 7. avgusta 1932 je izšla postava, vsled katere je bil kmet izpostavljen strašnemu nasilju. Če je lačen kmet vzel v kolhozu nekaj zrnja, je bil ustreljen ali izgnan v taborišče za prisilno delo. Leta 1933 je jud Steinhart ustanovil po vsej Rusiji deške oddelke, imenovane »lahka kavalerija«. Ti dečki so prejeli od oblasti denar, obleko in posebne znake odlikovanja. Za to so morali ovajati oblastem kmete, ki so v kolhozih vzeli kaj zrnja ali drugih reči. V »lahko kavalerijo« so sprejemali pionire od 12 do 16 let, pa tudi »oktjabrijate« od 8 do 12 let.

Taki otroci so ovajali oblasti lastne starše in sorodnike, če so spoznali, da so vzeli kaj kolhoznega zrnja. Sovjetski listi so dostikrat opisovali »junaška dejanja« takih otrok. »Pravda« z dne 20. junija 1934 opisuje tako dejanje pionira Proši Kobulina, ker je naznanil lastno mater, da je ukradla zrnje, katero bi se bilo moralo posejati. »Izvestja« poročajo dne 28. marca 1934, da je pionirka Olja Balikina naznanila lastnega očeta, da je kradel kolhozno zrnje. Oče je bil seveda strogo kaznovan. Sovjetska oblast potrebuje mnogo zrnja za mesta, za vojaštvo in delavce. Zahteva ga od kolhozov in dostikrat preveč, da kolhozom premalo ostane. Poleg tega pa še pritiskajo vremenske nesreče. Kmetje sami pa tudi nimajo zanimanja za delo v kolhozih. Zato ni čudno, da se v Rusiji vedno oglašajo glad zdaj v tem, zdaj v drugem okraju. »Moč« z dne 18. IV.

poročajo, da letos preteči glad gubernijam ob veliki reki Volgi. Take so gospodarske razmere v sovjetiji. Da bo naše ljudstvo o tem poučeno, priobčujemo to poročilo po »Vestniku r. t. k.« št. 2. A. K.

Poslednje vesti.

Politične novice iz drugih držav

Iz španske državljanske vojne — Nevaren mednarodni zapletljaj

V noči na zadnjo soboto je bombardiralo katalonsko prestolico Barcelono 15 minut več nacionalističnih bombnih letal, katera so vrgla na mesto krog sto ton bomb največjega kalibra. Napad iz zraka je silno prestrašil prebivalstvo, ki se je zateklo v kleti ter v pripravljena podzemeljska kritja. Ubitih je bilo sto ljudi, 150 ranjenih. Porušeni so bili mnogi veliki stavbi. Nastal je na več krajih požar. Republikanskemu protiletalskemu topništvu se je posrečilo, da je sestrelilo eno nacionalistično bombno letalo. — Rdeči bombni letali, ki sta krožila nad Balearskim otočjem, sta vrgli več bomb na nemško oklopnjako »Deutschland«, ki je bila zasidrana pred otokom Ibiza in pripada mednarodnemu brodogradništvu, katero nadzira španske vođe radi dovoza vojnega materiala. Bombardiranje iz zraka je zahtevalo na nemški ladji 24 mrtvih, 19 pomorščakov in podčastnikov se bori s smrtjo, 64 mož je bilo ranjenih. Zadetki so bili radi tega tako izdatni, ker so bili mornarji zbrani v obednici, kamor je zadela med 6. in 7. uro zjutraj 29. maja bomba iz rdečega letala. Letali sta vrgli v celem 12 bomb. Koj po bombardiranju je zapustila »Deutschland« luko otoka Ibiza in je odplula v Gibraltar, kjer je oddala ranjence v angleško bolnišnico. — Pri otoku Malorca so rdeči bombardirali iz zraka italijansko bojno kontrolno ladjo. Več bomb je zadelo častniško kabino. Ubitih je bilo šest častnikov, poveljnik in več častnikov je bilo ranjenih. — Z omenjenim bombardiranjem so izzvali španski rdeči morje ogorčenja v Nemčiji in Italiji. Nemčija in Italija sta 30. maja po svojih zastopnikih pri odboru za nevmešavanje v Londonu zagrozili, da bosta sami napravili red, ker so se držnili rdeči brez povoda napasti njuni kontrolni ladji. Nemčija in Italija sta grožnji izpolnili na ta način, da sta izstopili iz londonskega odbora za nevmešavanje in so nemške vojne ladje 31. maja zjutraj bombardirale utrjeno rdečo luko Almería in poslale v njo 200 granat. Itali-

V bolnišnici indijskega mesta Kalkuta se zdravi Ahmed Kadri iz Afganistana, ki je star 123 let. Šestkrat je bil oženjen, je oče 29 otrok in njegov najstarejši sin je star 90 let.

Ivana Reitsch, nemška jadralna letalka, je bila imenovana od ministra za letalstvo Göringa za kapetana.

jansko ministrstvo je izdalo nalog, da bodo italijanske ladje streljale na letala in ladje valencijske vlade, ki bi se skušala približati italijanskim vojnim ladjam. Vse je prepričano, da ima pri najnovejših zapletitijah v španskih vodah svoje prste vmes sovjetska Rusija.

Odstop japonske vlade. Odstopila je vlada generala Hajašija, ker se ni mogla vzdržati napram skupnemu nastopu parlamentarne večine.

Domače novice

Občni zbor Sadjarskega društva za Slovenijo. Zadnjo nedeljo se je vršil v Mariboru redni občni zbor Sadjarskega društva za Slovenijo pod vodstvom predsednika g. Humeka. Društvo šteje 250 podružnic in so bile skoro vse zastopane po svojih delegatih. Na predvečer občnega zbora je imel drevesničarski odsek sestanek v Vinarski šoli, katerega je vodil odsekov predsednik g. Dolinšek iz Kamnice. Sadjarsko društvo je na občnem zboru izvolilo svoj odbor.

Nenadna smrt. Nenadne smrti je umrla v Mariboru 36letna Elizabeta Kurnik, žena bančnega uradnika. Težko prizadeti rodbini naše sožalje!

Društvo rejec malih živali Maribor priredi v dneh od 3. do 6. junija veliko razstavo malih živali, produktov, literature in predmetov, kateri se uporabljajo v reji malih živali. Razstava bo nameščena v prostorih pivovarne Union. Čisti dobiček je namenjen za nabavo živali, katere deli društvo brezplačno med revne člane in s tem pospešuje rejo malih živali za napredek gospodarstva malega človeka.

Zginil brez sledi. Med novicami poročamo, kako je 17letni čevljarški učenec Simon Murko pri Ptujju nevarno obdelal z nožem svojo izvoljenko in je nato skočil v ribnik ter utonil. Po drugih vesteh je Murko po zločinu neznan kam zginil.

Zagonečen strel. Na povratu proti domu je bil zadet od strela iz zasede v obe nogi Franc Novak, 44letni viničar s Koga pri Središču.

Nesreče. Adolf Boznik, 32letni pekovski pomočnik, je padel v Mariboru s kolesa in se je hudo poškodoval na glavi. — Feliksa Pernavzla, ki je zaposlen v kamnolomu nad št. Lovrencem na Pohorju, je podsulo in je dobil nevarne poškodbe na glavi. — 30letni lončar Jožef Jančič je zašel z levico v stroj za stiskanje ilovice, ki mu je poškodoval roko. Imenovani so se zatekli v mariborsko bolnišnico.

Obešenega so našli na Zg. Polskavi v trgovini 55letnega trgovca Ivana Skvarča.

Pojasnjen prvotno zagonečen umor. Spredej poročamo, da so našli v mlinu umorjenega v Čabračah pri Škofji Loki 44letnega lesnega trgovca in posestnika Šinkovca. Radi tega umora je bil v Zagrebu aretiran in prepeljan v Škofjo Loko Jovan Stamenkovič, odpuščen graničar. Aretirani je priznal, da je zaklal Šinkovca v mlinu po naročilu žene umorjenega, ki mu je obljubila za zločin denar. Šinkovčeva žena so zaprla. Preiskavo nadaljuje okrajno sodišče v Škofji Loki.

Avtomobilska nesreča. Med Pragerskim in Slov. Bistrico v Veleniku se je zadnjo nedeljo prevrnil avto z mariborskimi izletniki. Dve osebi sta ostali nepoškodovani. Greta Rigler iz Studencev je dobila hude notranje poškodbe, njen brat se je pobil na glavi. Polskavski gasilci so prepeljali poškodovana v mariborsko bolnišnico.

Prireditve

Ponikva ob juž. žel. Naše katoliško prosvetno društvo vabi vse naše domačine in sosedje, da s čim večjo udeležbo posetijo igro v petih slikah s petjem »Mati«, ki jo vprizori 6. junija ob treh popoldne pod žličarjevim kozolcem. Iskreno vabljeni, posebno naše drage mamice!

Odkritje spominske plošče pok. šolskemu upravitelju Antonu Porekar. Kakor smo pred kratkim poročali, bo pripravljani odbor bivših učencev in prijateljev pokojnega Antona Porekarja odkril v nedeljo 13. junija na šoli na Humu spominsko ploščo. Slovesno odkritje se bo vršilo po večernicah ob pol treh popoldne. Pri odkritju bo sodelovala mestna godba iz Ormoža.

Dopisi

Vurberg. Po dolgotrajni in mučni bolezni je zaspala v Gospodu naša draga mamica in žena Marija Zajc iz Karčevine pri Vurbergu, katero smo spremili na zadnji poti 22. maja. Imenovana je hiralna na pljučnici ter se je zdravila dalj časa v ptujski bolnišnici. Vse, kateri so jo poznali, prosimo, da ji je spominjajo v molitvi!

Sv. Tomaž pri Ormožu. Cvetiči maj nam je nasul poslednje cvetje na letošnji šmarnični oltar ter odšel preko trat in ravnic. Kot cvetka naših livad je dozorela za večni maj vzorna Marijina družbenica Matilda Munda iz Rakovec. Molče in vdano je nosila križ trpljenja za Gospodom zvesto skozi življenje, vedno vesela in zadovoljna, da je bila draga vsem, ki so jo poznali. Kako je bila priljubljena, je pokazal tudi njen pogreb minul ponedeljek, zadnjega maja, iz bolnišnice na mestno pokopališče v Ptujju. Dasi je smrt prišla nepričakovano, se je kljub delavniku zbralo ob grobu precej znancev in sodružnic, ki so prihiteli štiri ure daleč. Pogreb je vodil g. prošt ob asistenci gg. stolnega vikarja iz Maribora in domačega kaplana. Mariji je zvesto služila v življenju, da je vedno bila vsem vzor. Zato jo je pa tudi v mesecu rož kot drag cvet vzela k sebi na večno plačilo.

Ščavnica. Našo vest o pretepu v Lešanah pri Apačah popravljamo v toliko, da je Ivan Žižek iz Lešan lažje poškodoval Jožefa Črnka in služkinjo Jožefo Androvič. Nikakor pa ne I. Žižek iz Ščavnice.

Cezanjevec pri Ljutomeru. V nedeljo 6. junija bo zopet pomemben dan za našo občino. Imamo namreč ta dan občinske volitve. Vložena in potrjena je samo ena lista, in to lista JRZ. V še dobrem spominu so nam ostale volitve v letu 1933, ko so z vsem mogočim nasiljem in ponarejanjem zmagali — seveda na kakšen način — naši nasprotniki. Šele zdaj se je njihova moč prikazala v pravi luči, ko niso zmogli niti svoje liste sestaviti. Ogoljufali so nas takrat za znatno število glasov, za kar imamo kot dokaz izjave njihovih lastnih pristašev. Zato možje-volilci: zdaj je prišel čas, ko se bomo najlepše maščevali nad vsemi tistimi krivicami s tem, da bomo šli vsi do zadnjega volit našega Frančka Dunaja, odločnega in zavednega kmeta v Cezanjevcih. Nobeden ne sme ostati doma, četudi je samo ena lista in nobene lažnive vesti od strani opozicije, kako je zopet padla vlada in kaj še vse, nas ne sme zbegati. Tako bomo najlepše manifestirali za ideje našega voditelja dr. Korošca, da bo tudi naša občina dokazala, da odobrava njegovo delo za naš narod. Še enkrat: v nedeljo vsi do zadnjega na voliščel!

Stari trg pri Slovenjgradcu. Električno dobimo. Ta teden se vršijo predela za glavni vod, ki bo vodil skozi vso starotirsko dolino proti Guštajnu. — Na binškošni ponedeljek se je zgodil pri neki tukajšnji gostilni žalosten dogodek, katerega žrtev se zdravi hudo poškodovana v bolnišnici, druge pretepače pa čaka zaslužena kazen. Kam pride mladina, ki se zbira po gostilnah, kjer kakor v posmeh našim vzgojiteljem hrešči harmonika v petek in svetek, kjer jim je policijska ura španska vas, kjer lahko najdete vse mogoče figure, le znamenja Križanega ne... Prosimo merodajno oblast, da napravi v tem oziru red, če ne drugače, pa z občutnimi denarnimi kaznimi.

MALA OZNANILA

Cenik malim oglasom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Prekljici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. — Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.—, — Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Pekovski vajenec, pošten, močan se sprejme, s vso oskrbo. Prednost imajo, kateri so se že učili. Naslov: Berlinger, pekarna, Vurberg. 825

Mizarski vajenec se sprejme iz dobre krščanske hiše. Vogrinec Simon, mizar v Radvenih, p. Ivanjci pri Gornji Radgoni. 822

Kositev dam na akord. Anton Puhaj, Rošpoh (Vinski dol), Maribor. 824

V župnišče išče službe kuharica-gospodinja, vajena vsega gospodarstva-gospodinjstva. Naslov v upravi lista. 812

Sprejme se dekle v gostilno z nekaj kavcije. Naslov v upravi. 815

Ženska, mlajša, za vse gospodinjstvo, se takoj sprejme. Košaki 40, pri Mariboru. 814

Iščem hlapca na deželo. Naslov v upravi. 805

Poštenega majerja, samskega, s kavcijo 1000 dinarjev, sprejemem. Naslov v upravi. 809

POSESTVA:

Kupim malo posestvo petih oralov v ravnini in dobrim poslopjem. Mici Srebotnik, Libeliče. 818

Prodam okoli devet oralov posestva blizu Maribora. Za izplačati 6000 Din. Naslov v upravi »Slov. gospodarja«. 811

Prodam travnik štiri orale. Knuplež Neža, Zg. Gasteraj 17, Sv. Jurij v Slov. goricah. 813

RAZNO:

Hranilne knjižice vseh hranilnic in bank kupimo in izplačamo gotovino takoj. Bančno-kom. zavod, Maribor, Aleksandrova 40. Za odgovor za 3 Din znamk. 678

Moštna esenca, izvrstni izdelek za izdelovanje jako dobre in zdrave pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 Din. Dnevna razpustljatev. Drogerija Ivan Pečar v Mariboru, Gosposka ulica 11. 810

Tudi vi, ker je malo denarja, kupujete v najcenejši manufakturi Grajske starinarne, Vetrinjska 10, Maribor. 823

Zagano kolje 23 par, krajniki 2 Din odda Pistor, Mlinska 18, Maribor. 817

Nova partija klobukov po najnižjih cenah je dospela iz Angleške! Pohitite! Sprejemam tudi popravila pod garancijo! Po brezkonkurenčnih cenah! Babošek Vladko, klobučarstvo, Maribor, Vetrinjska 5. 820

Velika izbira moških in ženskih oblek, perila, nogavic najceneje Starinarna Julija Novak, Maribor, Krčevina, Aleksandrova 6. 819

Harmonij proda organist v Polju, pošta Podčetrtek. 821

Drug drugemu povejte, da se otvori v soboto 5. junija nova trgovina z ostanki »Pri starinarju« Koroška cesta 6. Tam kupite najceneje svilo, delen, cajn, tiskovino od 4.50 Din, belo, rjavo, plavo platno, volno od 10 Din, oksford, moške in ženske srajce, predpasnike, obleke, močne moške čevlje od 78 Din, brisače od 6 Din. 816

Vse vrste štampiljk

za urade, trgovce, obrtnike in privatnike naročajte v Cirilovih knjigarnah Maribor in Ptuj.

za spomladansko zdravljenje

ZDRAVILNI ČAJ PLANINKA

Reg. br. 2007/32.

MAŁA OZNANILA

POSESTVA:

Arondirano posestvo, 42 orolov, južna lega, hiša, moderno gospodarsko poslopje, gozdovi, njive, travniki, sadonosnik. V neposredni bližini Maribora (13 km), od šole in cerkve pet minut, se s celokupnim inventarjem takoj proda. Cena po dogovoru. Naslov pove uprava lista. 807

Upokojeenci! V najem se da hiša, vsebujoča dve sobi, kuhinja, shrambe, vrt, redi lahko svinje, kuretko. Je popolnoma sam zase. Pet minut od postaje, 30 minut od Slovenske Bistrice. Karl Javornik, Lokanja vas, pošta Slovenska Bistrica. 808

Kupim malo hišico z vrtom na Pobrežju od 10.000 do 15.000 Din. Naslov v upravi. 800

Kupim 1—2 orala travnika ali njive v občini Sv. Marjete ob Pesnici. Plača se v gotovini. Koren, Pernica 41. 714

Posestvo z dvema hišama se proda. 1452 m², cena 55.000 Din. Sp. Dobrava 164, Tezno. Vprašati: Cvetlična ulica 21, vrata 8, Maribor. 804

RAZNO:

Kmetje, vrtnarji pozor! Rafija, kratka, za vezanje trsa in drugo po izredni ceni 4 Din za kilogram. Najmanjša množina 5 kg. Industrija Hosner, Cvetlična 18, Maribor. 806

Kupim mlatičnico ali dreš mašin. Lešnik Janez, Sp. Viličina 80, Sv. Lenart v Slovenskih goricah. 803

Jabolčnik za prodati. Franc Rakuša, Ručmancl, Sv. Tomaž, Ormož. 805

Kolesa, bicikli, kromirani, okrašeni v vseh barvah in poniklani, že od 490 Din naprej v veliki izbiri pri A. Cvetko, Polskava-Pragersko. Ceniki franko. 801

Kupimo mehke les na panju, večje in manjše komplekse ali tudi gozdna posestva. Ponudite takoj na: Jugofruct, Celje, Poštni predal 108. 778

URE
od Din 35.— naprej.
Budilke
Din 89.—
Urarska in zlatarska popravila za 50% cenejša. —
Steklo Din 2.—, pero Din 12.—
Generalna popravila od Din 20.— do 25.— samo pri
Karl Ackermann-u
Ptuj, Krekova ulica 1.
Kupim staro zlato in srebro.

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskovine v latinici in cirilici
izvršuje
hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Cekov. račun št. 10.602

Telefon interurb. št. 213

Papirni krožniki vseh velikosti v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in v Ptuj.

Zabelo, svinjsko mast, surovo in kuhano maslo, jajca, suhe gobe in vse poljske pridelke kupujejo vedno trgovine Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova. — Velika zaloga oblačilnega blaga, sešitih oblek, perila, čevljev ter vseh potrebščin, dokler traja zaloga še po starih nizkih cenah. 634

Moštna esenca, izvrstni izdelek za izdelovanje jako dobre in zdrave pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 Din. Dnevna razpustiljatev. Drogerija Ivan Pečar v Mariboru, Gosposka ulica 11. 533

Zidni ščitniki (krasne slike), preprodajalci popust — največja izbira v Tiskarni sv. Cirila.

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljšje: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 536

Konfekcija
iz lastne tovarne

BLUZE iz vzorčastega delena	30	DAMSKÉ OBLEKE iz modno kari-rane tkanine.	115
DAMSKA KRILA iz sportno vzorčaste tkanine	59	DAMSKI letni plašč. Ukusen kroj.	155
DAMSKÉ OBLEKE iz delena. Različni kroji.	76	DAMSKI sport kostimi.	250

Sternecki
CELJE 2

CENIK IN VZORCI ZASTONJ

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ul. 49

telefon 23—58.

Najmodernejše urejen za operacije. Oskrba I. razreda 120 Din, II. razreda 80 Din dnevno. Enotna cena za operacijo (slepiča, golše, kile) in oskrbo 10 dni 2500 Din, uradniki 2200 Din. Hranilne knjižice se vzamejo v račun. — Vodja specialist za kirurgijo dr. Černič. 51

Cement, glasovito Bohovo strešno opeko, koruzo, banatsko pšenično moko, manufakturno in špecerijsko blago na veliko in malo, nudi po izredno ugodnih cenah E. Zdošek, trgovina z mešanin blagom, Sv. Jurij ob južni železnici. 428

»MOSTIN« za napravljane izvrstne domače pijače. Steklenica po Din 20. Drogerija J. Thür, Maribor, Gosposka ulica 19. 462

Platnene in druge čevlje dobite ter vse potrebščine kupujete v trgovinah Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova. 791

Kotile za kuhanje žganja in perila, bakrene brzo-parilnike Alfa, obenem tudi s pripravo za kuhanje žganja, brizgalnice za vinograde, si nabavite po ugodnih cenah pri Jakobu Kos, kotlarstvo, Maribor, Glavni trg 4. 788

Papirne vrečice raznih velikosti tudi posamezne komade prodaja Tiskarna sv. Cirila v Mariboru in Ptuj. 778

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Od 5. do 14. junija 1937

XVII.

Ljubljanski velesejem

40. razstavna prireditev

Železniška izkaznica za polovično vozino se dobi pri blagajnah železniških postaj za Din 2.—. Velesejske legitimacije se izdajajo pri blagajnah na velesejmu. — Sejmišče obsega 40.000 m². Preko 600 razstavljalcev iz 14. držav. Posebne razstave: Lovska, gospodinjstva pohištvena, avtomobilska, male živali. Modna revija z varietejem. — Veliko zabavišče. — Koristno — prijetno.

Vsi, ki potujete, ne pozabite na novi vozni red!

Veljaven od 21. maja 1937.

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslati naprej Din 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema:

TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.

Nalivna peresa
od Din 6.— višje, v Cirilovih prodajalnah Maribor in Ptuj.

Za birmanke
Pol delni pralni po 8 Din pri Trpinu, Maribor, Vetrinjska 15.

Ustanovljena leta 1904.

Točna in solidna postrežba.

Kilne pase

trebušne obveze proti visečim trebuhom, potujočim ledvicam in znižanju želodca. Gumijske nogavice in obveze za krčne žile. Umetne noge in roke, korzete, bergle, podloge za ploske noge, suspenzorije in vse aparate proti telesnim poškodbam izdeluje staroznana tvrdka po zelo nizkih cenah.

Fr. Podgorška naslednik:

Fran Bela, bandažist, Maribor, Slovenska ul. 7
Pismena naročila se izvršujejo točno ter pošiljajo po povzetju.

Nogavice in perilo v veliki izbiri priporoča po tovarniških cenah — tovarniška zaloga

HIF

Maribor, Aleksandrova cesta 24. 593

BIRMANCI!

Najlepše obleke, klobuke, perilo, čevlje itd. nudi ugodno

Konfekcija

JAKOB LAH, MARIBOR

Glavni trg 2

Za mesec junij

vam nudimo sledeče kipe:

Srce Jezusovo					
cm	20	30	32	35	40
Din	20.-	65.-	30.-	35.-	37.-
cm	40	45	50	55	65
Din	65.-	75.-	70.-	100.-	155.-
Srce Jezusovo z razpetimi rokami					
cm	22	25	30	40	
Din	55.-	80.-	100.-	90.-	130.-

Pri naročilu napišite velikost in ceno. — Priporočamo se za naročila!

Tiskarna sv. Cirila Maribor - Ptuj.

V S A K PREVDAREN SLOVENSKI GOSPODAR ZAVARUJE

SEBE, SVOJCE IN SVOJE IMETJE LE PRI

VZAJEMNI ZAVAROVALNICI V LJUBLJANI

PODRUZNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice. GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.